

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Exekuční řízení v českém právním řádu a jeho
uplatňování v praxi**

Kristýna Netolická

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kristýna Netolická

Podnikání a administrativa

Název práce

Exekuční řízení v českém právním řádu a jeho uplatnění v praxi

Název anglicky

Execution proceedings in the Czech legal system and its enforcement in practice

Cíle práce

Cílem práce je zpracovat komplexní právní úpravu problematiky exekucí v českém právním řádu se zaměřením na zjištění dostatečnosti právní úpravy pro účely exekucí.

Dílčím cílem je zjistit efektivitu exekucí v aktuální době, způsob jejího provádění a případně též navrhnout změny a doplnění exekučního zákona, aby motivoval dlužníky k přiznávání příjmů, znemožňoval jednání, kterým se vyhýbají povinnosti dostát svým závazkům (bydliště na úřadech, zatajování příjmů, práce "na černo") aj. Další dílčím cílem je interpretace funkce a postavení exekutora a jeho výdělečnou činnost v kontextu podnikání, OSVČ, daňových povinností.

Metodika

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části bude uplatněna zvl. metoda popisu (funkce exekučního úřadu; průběh exekučního řízení; účel a fungování exekučního řádu, analýza legislativních nástrojů sloužících k exekuci) aj.

V praktické části uplatní autorka zvl. metodu statistickou - kvantitativní a kvalitativní výzkum zaměřený na zjišťování kteří lidé obvykle dluží, jaké je jejich genderové složení (věk, pohlaví, vzdělání), jaké jsou příčiny neschopnosti

splácet ap. V této části bude autorka spolupracovat s katedrou humanitních věd PEF.

Doporučený rozsah práce

30 – 40

Klíčová slova

exekutorský úřad, soud, dlužník, exekuce, exekuční tituly, efektivita, účelnost,

Doporučené zdroje informací

1. Drápal L. Bureš J. a kol. Občanský soudní řád I. a II. díl. Komentář. C.H.Beck. Praha 2009. ISBN 978-80-7400-107-9
2. Hlavsa P. et al. Exekuční řád. Poznámkové vydání s judikaturou. Leges. Praha 2013. ISBN 978-80-87576-54-0
3. Kasíková M et al. Exekuční řád. Komentář. 3. vydání. C.H.Beck. Praha 2013. ISBN 978-80-7400-476-6
4. Kůrka V. Svoboda K. Přehled judikatury ve věcech výkonu rozhodnutí a exekuce. 2. vydání . Wolters Kluwer. Praha 2013 ISBN 978-80-7478-374-6
5. zák.č.120/2001 Sb., exekuční řád
6. zák. č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních
7. zák.č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád

Předběžný termín obhajoby

2017/18 ZS – PEF (únor 2018)

Vedoucí práce

JUDr. Eva Kadlecová

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Exekuční řízení v českém právním řádu a jeho uplatňování v praxi" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce, paní JUDr. Evě Kadlecové, za její rady, ochotný přístup a odborné vedení mé bakalářské práce.

Exekuční řízení v českém právním řádu a jeho uplatňování v praxi

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá exekučním řízením podle českého právního řádu a jeho uplatňování v praxi. V práci je interpretována funkce exekutora a jeho výdělečná činnost. Teoretická část seznámila čtenáře s účastníky řízení a s názvoslovím. Například co je exekuční titul, exekuční návrh, exekuční příkaz a jaké náležitosti musí dokumenty splňovat. Tato část se dále zabývala vybranými způsoby exekuce a byla především analýzou exekučního řádu a občanského soudního řádu.

Praktická část se věnuje vývoji četnosti nově nařízených exekucí, dostatečnosti právní úpravy a efektivnosti exekučního řízení. Dále se práce zabývá obvyklým složením občanů (věk, pohlaví, vzdělání), příčinami neschopnosti splácet a způsoby řešení závazků.

Je zde spočítán reprezentativní příklad srážek ze mzdy a vysvětlen postup výpočtu. V práci se nacházejí grafy a tabulky, které znázorňují reálné stavy spisů. Data byla poskytnuta Exekutorským úřadem na Praze 9. Z reálných vzorků vyplývá, jakým způsobem je exekuční řízení nejčastěji vymáháno.

Závěr práce se zamýšlí nad možností redukce počtu dlužníků různými motivacemi a jejich eliminace do budoucna.

Klíčová slova:

Soudní exekutor, povinný, oprávněný, exekuční řízení, exekuční návrh a příkaz, pohledávky, vymáhání pohledávek, movité a nemovité věci, dražba, odklad a zastavení exekuce

Execution proceedings in the Czech legal system and its enforcement in practice

Summary

Bachelor work deals with the distraint procedure in Czech law system and its application in practice. The work explains the function of distrainers and their gainful employment. The theoretical part defines the parties and sets forth the terminology. For example, what is the distraint title, distraint proposal, distraint order, and what requirements must the documents meet. This part further dealt with selected methods of distraint and primarily analysed the Code of Distraint Procedure and Civil Procedure Code.

The practical part studies the trend of newly ordered distraint number, adequacy of legal regulations and the effectivity of distraint procedure. The work then explores usual composition of debtors and the ways how they settle their obligations. There is given a representative example of salary deductions and the calculation of it is explained. The graphs and tables in the work demonstrate real state of files based on data originating from the Distraint office in Prague 9. Real samples imply the most used method of distraint procedure enforcement.

The conclusion of the work considers the possibilities how to reduce the number of debtors by various motivations and their elimination in the future.

Key words:

distrainer, obliged party, rightful party, distraint procedure, distraint proposal, distraint order, claims, claims recovering, movables and immovables, auction, distraint suspension and abatement

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Exekutor	15
3.2 Účastníci řízení.....	17
3.2.1 Oprávněný.....	17
3.2.2 Povinný	17
3.2.3 Soud	18
3.3 Exekuční řízení.....	18
3.3.1 Exekuční titul	19
3.3.2 Exekuční návrh	19
3.3.3 Exekuční příkaz	20
3.3.4 Odklad exekuce.....	21
3.3.5 Zastavení exekuce	21
3.4 Způsoby provedení exekuce.....	22
3.4.1 Srážky ze mzdy a jiných příjmů	23
3.4.1.1 Nařízení provádění srážek	24
3.4.1.2 Třetinový systém	25
3.4.1.3 Odklad a zastavení exekuce v souvislosti se srážkami ze mzdy	26
3.4.2 Příkázání pohledávky.....	26
3.4.2.1 Příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu.....	26
3.4.2.2 Pohledávky nepodléhající exekuci	28
3.4.3 Prodej movitých a nemovitých věcí.....	28
3.4.3.1 Movité věci nepodléhající exekuci	29
3.4.3.2 Soupis movitých věcí na místě samém.....	30
3.4.3.3 Odhad ceny u movitých věcí	31
3.4.3.4 Prodej nemovitých věcí	33
4 Vlastní práce	37
4.1 Vývoj počtu exekucí v ČR	37
4.1.1 Počet nařízených exekucí v letech 2003 - 2006.....	37
4.1.2 Počet nařízených exekucí v letech 2007 – 2010.....	38
4.1.3 Počet nařízených exekucí v letech 2011-2014.....	38

4.1.4	Vývoj počtu exekucí v letech 2009 – 2013.....	39
4.1.5	Počet nově nařízených exekucí v roce 2015.....	40
4.2	Výpočet srážek ze mzdy.....	41
4.2.1	Nezabavitelná částka pro rok 2017.....	41
4.2.2	Výpočet nezabavitelné částky.....	42
4.2.3	Reprezentativní příklady výpočtu nezabavitelných částek.....	42
4.2.4	Teoretický postup při výpočtu srážek ze mzdy.....	43
4.2.5	Příklady výpočtu srážek ze mzdy.....	43
4.3	Nejtypičtější problémy povinných při nařízení exekuce.....	44
4.4	Rozbor vzorku reálných exekučních případů.....	46
4.5	Efektivnost exekučního práva a návrh změny zákona.....	49
5	Výsledky a diskuse.....	51
5.1	Výsledky z dotazníku.....	51
6	Závěr.....	55
7	Seznam použitých zdrojů.....	57
7.1	Literatura.....	57
7.2	Zákony.....	58
7.3	Webové stránky.....	58
8	Přílohy.....	60
8.1	Exekuční návrh.....	60
8.2	Pověření soudního exekutora.....	61
8.3	Exekuční příkaz srážkami ze mzdy a jiných příjmů.....	62

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Vývoj počtu exekucí v ČR.....	40
Obrázek 2 - Počet nově nařízených exekucí v roce 2015	41

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Vývoj počtu exekucí v letech 2009 - 2013.....	39
Tabulka 2 - Srovnání nezabavitelných částek.....	42
Tabulka 3 - Aktivní exekuční spisy podle let	46
Tabulka 4 - Exekuční řízení dle stavu spisů	48

Seznam grafů

Graf 1 - Počet nařízených exekucí v letech 2003-2006.....	37
Graf 2 - Počet nařízených exekucí v letech 2007-2010.....	38
Graf 3 - Počet nařízených exekucí v letech 2011-2014.....	39
Graf 4 - Aktivní exekuční spisy podle let	47
Graf 5 - Exekuční řízení dle stavu spisů	48
Graf 6 - Muži / ženy.....	51
Graf 7- Byl vydán exekuční příkaz?	52
Graf 8- Jaký byl vydán exekuční příkaz?	52
Graf 9 - Jak exekuci řešíte, když nebyl vydaný exekuční příkaz?.....	53
Graf 10 - Máte představu, jak exekutor vykonává práci a vyhovuje Vám postup?.....	54

1 Úvod

Téma bakalářské práce Exekuční řízení v českém právním řádu a jeho užití v praxi jsem si zvolila, protože mě zajímá, jakým způsobem může věřitel svou oprávněnou pohledávku vymoci v praxi. Dále se o tuto problematiku osobně zajímám, neboť jsem se ve svém blízkém okolí v poslední době setkala s několika případy, kdy lidé peníze nemají, případně neumí s penězi hospodařit. Exekuční řízení je pro povinné nepochybně velmi stresující, a proto by všichni měli být dopředu obeznámeni s důsledky nesplácení svých závazků. Následky nesplácení jsou poté odstrašující. Lidé mohou přijít o bydlení a také o věci, které nejsou nezbytně nutné k uspokojování jejich potřeb.

Účelem exekuce je rychlé vymožení pohledávek věřitele, které byly přiznány pravomocným exekučním titulem a které nebyly dlužníkem dobrovolně hrazeny. V roce 2001 byla zákonem č. 120/2001 Sb., Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) zřízena instituce soudních exekutorů – soudní exekutoři mají postavení podnikající fyzické osoby.

Důvodem přenesení pravomocí na nově vzniklý institut soudních exekutorů bylo zejména zrychlení řízení. Ze soudů (jejichž rozhodování nebylo, vzhledem k mnohosti úkonů, příliš efektivní) se vykonávání řízení přeneslo na podnikající soukromé osoby právě soudní exekutory. Převedení pravomoci ze soudů na exekutory bylo velkým pozitivem, řízení se urychlilo a soudní exekutoři dokázali zajistit efektivnější výkon práva. V průběhu vykonávacího řízení se stále častěji objevovalo neoprávněné chování exekutorů. To spočívalo v tom, že volili špatný způsob provedení exekuce, případně se nevhodně chovali k účastníkům řízení – například povinným zabavovali věci nezbytně nutné k uspokojování potřeb a osobní věci jako jsou fotografie. Příčinou byla zejména nedostatečná kontrola soudních exekutorů a nedostatečná kodifikace nezabavitelných movitých věcí. Toto chování vedlo k novele exekučního řádu, do které se zapojilo vedení Komory, které navrhlo změny. Novela se týká zejména pravomocí soudního exekutora a také více chrání práva účastníků exekučního řízení. Soudním exekutorům také odpadla povinnost odvádět DPH z nejistého příjmu, což je pro soudní exekutory velkou výhodou.

Práce je pojata tak, že první kapitola se zabývá pojmem exekutor, náležitostmi potřebné pro výkon tohoto povolání a vymezením okruhu osob, s kterými soudní exekutor spolupracuje. Další kapitola je věnována účastníkům exekučního řízení. Třetí kapitola obsahuje analýzu samotného exekučního řízení od jeho počátku (podání exekučního

návru spolu s exekučním titulem) průběhu (vydání exekučního příkazu, možnost odkladu řízení) až po možný konec (zejména zastavení exekuce). Poslední kapitola této práce se věnuje způsobům provedení exekuce. Pro potřeby této práce byly vybrány zejména srážky ze mzdy, které jsou nejčastějším způsobem zajištění peněžních prostředků pro uspokojení pohledávky. Dále příkázání pohledávky a prodej movitých a nemovitých věcí. Práce obsahuje i informace o dražbách.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je komplexně analyzovat právní úpravu exekučního řízení v českém právním řádu. Dílčím cílem je interpretovat postavení a funkci exekutora a jeho výdělečnou činnost v kontextu podnikání a daňových povinností. V teoretické části, je cílem práce vysvětlit, kdo je účastníkem exekučního řízení, jak exekuční řízení probíhá a jaké jsou způsoby provedení exekuce. Vybranými způsoby provedení exekuce jsou srážky ze mzdy a jiných příjmů, příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu a prodej movitých a nemovitých věcí. Interpretovat pojmy jako je exekuční návrh, titul a příkaz. Ujasnit, co znamená odklad a zastavení exekuce.

V praktické části je cílem práce zjistit vývoj četnosti nově nařízených exekucí. Dále znázornit reálné stavy spisů v grafech, následně najít, jakým nejčastějším způsobem je pohledávka vymáhána. Autorka se pokusí zodpovědět otázku, zda je právní úprava exekučního řízení uspokojivá a jestli obsahuje závažné nedostatky. Pokusí se navrhnout změny zákona, které by usnadnily výkon rozhodnutí. Dílčím cílem je zjistit efektivitu exekucí a najít způsob motivování dlužníků k přiznávání příjmů (aby se přestali vyhýbat povinnosti platit své závazky) a také motivaci zaměstnavatelů k přijímání dlužníků v exekučním řízení do pracovního poměru. Zjistit, kteří lidé obvykle dluží, jako je jejich genderové složení (věk, pohlaví, vzdělání), jaké jsou příčiny neschopnosti splácet ap.

Dalším cílem práce je předložit a spočítat reprezentativní příklad pro výpočet srážek ze mzdy, který musí počítat účetní ve firmě, kde povinný pracuje.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části bude především autorka analyzovat právní úpravy, a to exekuční řád a občanský soudní řád. Bude uplatněna zvláštní metoda popisu (funkce exekučního úřadu, průběh exekučního řízení, účel a fungování exekučního řádu, analýza legislativních nástrojů sloužících k exekuci).

Autorka bude čerpat z právních předpisů a případně i z odborných komentářů a literatury, které se zabývají touto problematikou. K celému tématu existuje velké množství právních předpisů, ve kterých je obtížné se orientovat. Například rozdvojené právní úpravy exekuční řád a občanský soudní řád. V obou těchto právních předpisech se

hovoří o exekučním řízení a bude obtížné dohledat konkrétní informace k dané problematice.

V praktické části bude autorka čerpat z internetových článků, kde vyhledá statistické údaje a zjistí vývoj počtů nově nařízených exekucí. Autorce budou poskytnuta Exekutorským úřadem na Praze 9 data z aktivních spisů. Aktivní spisy budou rozděleny podle toho, v jakém roce byla nařízena exekuce a podle stavu spisů. Autorka vytvoří grafy pro lepší orientování a popíše, co z nich vyplývá.

Vytvoří reprezentativní příklady pro vypočtení srážek ze mzdy a spočítá je. V praxi počítá srážky ze mzdy účetní firmy, u které je povinný zaměstnaný. Exekutorský úřad srážky ze mzdy nepočítá.

Díky bakalářské praxi, kterou bude autorka vykonávat na Exekutorském úřadě na Praze 9, zjistí nejčastější problémy povinných při nařízení exekuce. S problémy se osobně setká při práci ve spisech a při komunikaci s povinnými. Bakalářská praxe a analýza exekučního řádu a občanského soudního řádu pomůže zhodnotit efektivitu exekučního řádu a navrhnout změny zákona.

Bude uplatněna zvláštní statistická metoda – kvantitativní a kvalitativní výzkum zaměřený na zjišťování, kteří lidé obvykle dluží, jaké je jejich genderové složení (věk, pohlaví, vzdělání), jaké jsou příčiny neschopnosti splácet ap.

3 Teoretická východiska

Následující text analyzuje postavení soudního exekutora a výkon jeho činnosti, účastníky exekučního řízení, samotné exekuční řízení a způsoby provedení exekuce. V kapitole exekuční řízení je kodifikováno, jaké jsou povinné náležitosti exekučního návrhu, co je to exekuční titul a exekuční příkaz, a jakým způsobem lze podat návrh na odklad a zastavení exekuce. Poslední kapitola charakterizuje způsoby provedení exekuce (srážky ze mzdy, přikázání pohledávky a prodej movitých a nemovitých věcí).

Přehled základních právních předpisů, které se týkají exekučního řízení:

- Zákon č. 120/2001 Sb. – Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)
- Zákon č. 99/1963 Sb. – občanský soudní řád
- Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový), v platném znění
- Vyhláška č. 330/2001 Sb. – o odměně a náhradách soudního exekutora
- Vyhláška č. 418/2001 Sb. – o postupech při výkonu exekuční a další činnosti
- Vyhláška č. 329/2008 Sb. – o centrální evidenci exekucí
- Zákon č. 119/2001 Sb. – kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí
- Zákon č. 292/2013 Sb. – zákon o zvláštních řízeních soudních
- Nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o nezabavitelných částkách
- Zákon 26/2000 Sb., Zákon o veřejných dražbách

3.1 Exekutor

Soudní exekutor je podnikající fyzická osoba, která splňuje předpoklady podle zákona č. 120/2001 Sb. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Exekutor je pověřen exekutorským úřadem a provádí nucené výkony podle exekučních titulů. Musí znát odbornou problematiku, rozhoduje o průběhu exekuce a nese za ni odpovědnost.¹

¹ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) § 1

Exekutora jmenuje ministr spravedlnosti. Musí to být občan České republiky, který:

- je svéprávný (má plnou způsobilost k právním jednáním),
- absolvoval vysokoškolské právnické vzdělání,
- je bezúhonný,
- má minimálně tříletou exekutorskou praxi,
- má složenou exekutorskou zkoušku,
- má složený exekutorský slib a uzavřenou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu.²

*„Uchazeč vybraný ke jmenování do exekutorského úřadu skládá do rukou ministra spravedlnosti před svým jmenováním tento slib: „Slibuji na svoje svědomí a občanskou čest, že budu zachovávat Ústavu České republiky, ústavní a jiné zákony a právní předpisy a budu je uplatňovat jako soudní exekutor podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, při výkonu exekuční činnosti budu postupovat nezávisle a spravedlivě a budu zachovávat povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech, o kterých se dozvím v souvislosti s vykonáváním exekuční nebo další činnosti exekutora.“ Uchazeč, který odmítne slib, nemůže být jmenován exekutorem“.*³

Exekutor musí platit daň ze svého příjmu. Vystupuje jako podnikatel, v současné době je na něj přenesena i část moci soudní. Exekutor není podnikatel v pravém slova smyslu, ale je osobou samostatně výdělečně činnou. Při výkonu své činnosti používá pečetidlo se státním znakem. Je kontrolován Exekutorskou komorou ČR, Ministerstvem spravedlnosti a předsedy okresních soudů. Může zaměstnávat exekutorské koncipienty, kandidáty vykonavatele exekutora a další zaměstnance, kteří vykonávají na základě pověření činnost jeho jménem.⁴

Vykonavatel soudního exekutora je fyzická osoba s dokončenou střední školou a složenou kvalifikační zkouškou exekutorského vykonavatele. Exekutor může pověřit

KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s. 1. ISBN 978-80-7400-179-6.

² Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) § 9.

KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s. 1. ISBN 978-80-7400-179-6.

³ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §12.

HLAVSA, Petr. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb. s poznámkami a prováděcími předpisy*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. podle stavu k 1.4.2008. Praha: Linde, 2008, s. 29. ISBN 978-80-7201-704-1.

⁴ KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s. 1-2. ISBN 978-80-7400-179-6.

vykonavatele exekutora, aby prováděl jeho agendu. Exekutorský koncipient absolvoval právnickou fakultu, má titul Mgr. nebo JUDr. Pracuje na exekutorském úřadě a připravuje se na složení exekutorské zkoušky. Zkoušku může skládat po tříleté praxi. Exekutorský kandidát má více než tříletou praxi v zabavování majetku a má složenou exekutorskou zkoušku. Nemůže pracovat samostatně, je pořád zaměstnancem exekutora.⁵

3.2 Účastníci řízení

Při exekučním výkonu rozhodnutí jsou účastníky řízení oprávněný a povinný. Oprávněný a povinný jsou vždy účastníci exekučního řízení. Není možné, aby exekuční řízení mělo pouze jednoho účastníka. Vždy tu bude někdo, komu náleží právo z exekučního titulu a někdo, komu je uložena povinnost plnit. Pokud je postihován majetek ve společném jmění manželů, stává se účastníkem řízení také manžel povinného, neboť účastníkem exekučního řízení může být manžel povinného, je-li výkonem rozhodnutí postihován jeho majetek.⁶

3.2.1 Oprávněný

Oprávněný v exekučním řízení je ten, jemuž exekuční titul přiznává právo vymáhat pohledávku. Ve většině případů bývá jeden oprávněný, ale může jich být i více. Aby bylo více oprávněných, musí být podán společný návrh na nařízení exekuce (např. sourozenci, rodiče).⁷

3.2.2 Povinný

Povinný je ten, proti kterému směřuje návrh na nařízení výkonu. Ten, na kterém má být vymoženo splnění povinností podle exekučního titulu.⁸ Je povinen uhradit povinnost podle exekučního titulu a také náklady exekuce. Povinný může být fyzickou osobou, stejně tak může být povinným osoba právnická. Není také výjimkou, že povinných je více.

⁵ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §19–27
JANATA, Lukáš. *Kladivo na exekutora*. Praha: Nuriidius, 2014, s. 8-9. ISBN 978-80-87822-14-2.

⁶ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony, s.847 - 848. ISBN 978-80-7400-506-0.
Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §255

⁷ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony, s. 848. ISBN 978-80-7400-506-0.

⁸ SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony, s. 848. ISBN 978-80-7400-506-0.

3.2.3 Soud

Soud je nezávislý státní orgán, který vykonává soudní moc. Soudní moc (justice) je jednou ze tří složek státní moci. Soudy zajišťují ochranu práv, rozhodují o vině a trestu a přezkoumávají akty výkonných orgánů.⁹

Soud nemůže zasahovat do území jiného státu. Aby mohl soudní exekutor činit kroky v exekučním řízení, musí být k vedení exekuce pověřen. Pověření k provedení exekuce vydává exekuční soud, kterým je místně příslušný okresní soud. Místní příslušnost soudu se určí podle toho, kde má povinný trvalé bydliště nebo v jakém obvodu se zdržuje, pokud bydliště nemá. Jedná-li se o právnickou osobu, místně příslušným soudem je soud podle sídla právnické osoby.¹⁰

Po vydání pověření exekutora k provedení exekuce je soudní exekutor oprávněn zjišťovat informace důležité pro výkon rozhodnutí, např. trvalé bydliště, zaměstnavatele, číslo bankovního účtu, zda má penzijní pojištění nebo stavební spoření, jestli vlastní nemovitost a další. Tyto informace zjišťují exekutoři pomocí součinnosti třetích osob a úřadů. Třetí osoby jsou povinny soudnímu exekutorovi na žádost o součinnost odpovědět a požadované údaje poskytnout, a to dle ustanovení § 33 exekučního řádu.¹¹

3.3 Exekuční řízení

Kde končí činnost soudu v nalézacím řízení, tam může být zahájena činnost exekutora. Exekutor vykonává činnost podle exekučních titulů, o kterých rozhodl soud, státní orgán anebo jiné subjekty. „*Exekuční řád dělí pravomoci v exekučním řízení mezi soud, který rozhoduje o nařízení a zastavení exekuce, a exekutora, který činí všechny úkony, které exekuční řád výslovně nesvěřuje soudu.*“¹²

Exekuční řízení se zahajuje na návrh oprávněného. Je zahájeno dnem, kdy exekuční návrh dojde exekutorovi¹³. Dle ustanovení § 28 exekučního řádu je plně v kompetenci oprávněného, kterého exekutora si zvolí pro vymožení svého oprávněného nároku. Oprávněný si soudního exekutora zvolí jednoduše tak, že ho označí v exekučním návrhu

⁹ Zákon č. 6/2002 Sb. Zákon o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) § 1-2

¹⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 37. ISBN 80-868-6146-5.

¹¹ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §33

¹² KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s. 3. ISBN 978-80-7400-179-6.

¹³ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §35

a tento exekuční návrh zašle vybranému soudnímu exekutorovi. Oprávněný je pak pro soudního exekutora de facto klientem, pro kterého vymáhá pohledávku. Pakliže bude konkrétní oprávněný s průběhem vymáhání a s prací soudního exekutora spokojen, může si tím exekutor zajistit klienta pro dlouhodobější spolupráci, což je pak výhodné pro obě strany.¹⁴

Exekutor může zjišťovat majetek povinného nejdříve, až soud vydá pověření a rozhoduje o způsobu provedení exekuce. Exekuční řízení nelze přerušit, pokud to nestanovuje zvláštní právní předpis.¹⁵

3.3.1 Exekuční titul

Jedná se o listinu, která je vydaná oprávněným orgánem a ukládá určitému subjektu povinnost něco plnit. Je to vykonatelné rozhodnutí, které slouží jako podklad k provedení exekuce. Soudní exekutor před nařízením výkonu rozhodnutí zjišťuje, jestli má exekuční titul potřebné formální náležitosti, zejména zda ho vydal oprávněný orgán a zda je vykonatelný.¹⁶

Exekučními tituly se rozumí, exekutorský zápis, notářský zápis, platební rozkaz, platební výměr, pokutový blok, rozhodnutí, rozsudek, směnečný platební rozkaz, trestní příkaz, usnesení, rozhodčí nález, výkaz nedoplatků, elektronický platební rozkaz a příkaz.

3.3.2 Exekuční návrh

Oprávněný může podat exekuční návrh, když povinný dobrovolně nesplní povinnost, která mu byla uložena exekučním titulem. V exekučním návrhu musí být označen exekutor. Má-li povinný více exekucí u jednoho exekutora a splňuje-li další podmínky nutné pro to, aby mohlo být exekuční řízení spojeno, soudní exekutor exekuční řízení spojí. Musí být jasné, kdo exekuční návrh podává, které věci se týká. Dále musí návrh obsahovat označení účastníků, místo trvalého pobytu povinného, datum narození nebo obchodní firmu (název, IČO), přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti,

¹⁴ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §28

¹⁵ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §35,

KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017.

Beckova edice komentované zákony, s. 182. ISBN 978-80-7400-630-2.

¹⁶ KŮRKA, Vladimír a Karel SVOBODA. *Přehled judikatury ve věcech výkonu rozhodnutí a exekuce*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. Judikatura (Wolters Kluwer ČR), s. 52. ISBN 978-80-7478-374-6.

kteřá má být vymořena a údaj o tom v jakém rozsahu povinný povinnost splnil. K exekučnímu návrhu se připojuje originál nebo ověřená kopie exekučního titulu (s potvrzením o jeho vykonatelnosti).¹⁷

3.3.3 Exekuční příkaz

Exekuční příkaz je listina (rozhodnutí) kterou soudní exekutor provádí exekuci některým ze způsobů uvedených v zákoně. „Exekutor je povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k neproměru výše dluhů povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění dluhů povinného dosaženo.“¹⁸ Majetek, který je postižen exekučním příkazem, nesmí převést povinný na někoho jiného, nesmí s ním nakládat, s výjimkou běžné správy (např. proto, aby nedocházelo ke znehodnocování věci, kdyby se o věc vůbec nestaral – zejména u movitých a nemovitých věcí).¹⁹

„V písemném vyhotovení exekučního příkazu exekutor uvede:

- a) exekuční soud,
- b) označení exekutora, který vede exekuční řízení,
- c) exekuční titul a orgán, který jej vydal, nebo osobu, která jej vyhotovila,
- d) označení účastníků včetně rodného čísla povinného, lze-li je zjistit,
- e) označení povinnosti, která má být exekucí vymořena,
- f) způsob provedení exekuce a číslo účtu oprávněného nebo exekutora vedeného u peněžního ústavu, je-li číslo účtu potřebné pro způsob vedení exekuce,
- g) označení osob, kterým se doručuje exekuční příkaz,
- h) výrok, poučení o odvolání, den a místo jeho vydání a podpis exekutora“.²⁰

¹⁷ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §37-38. KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony, s. 219 - 220, 226-227. ISBN 978-80-7400-630-2.

¹⁸ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §47. KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony, s. 338. ISBN 978-80-7400-630-2.

¹⁹ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §47. KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony, s. 338. ISBN 978-80-7400-630-2.

²⁰ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §48. KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony, s. 350 - 351. ISBN 978-80-7400-630-2.

3.3.4 Odklad exekuce

Návrh na odklad exekuce je procesní úkon (jednání), kterým povinný navrhuje odložení vlastního výkonu exekuce. Návrh na odložení podává povinný u exekutora, u kterého je vedena exekuce. Exekutor návrhu na odklad exekuce buď vyhoví, nebo ho odmítne.²¹

Pokud exekutor s podaným návrhem nesouhlasí, postoupí návrh na odložení exekuce exekučnímu soudu – tedy soudu, který vydal pověření, což je kogentně uloženo ustanovením § 54 odst. 7: „Nevyhoví-li exekutor návrhu na odklad exekuce do 7 dnů, postoupí jej společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu, který o něm rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů.“²² Soudní exekutor není oprávněn v exekučním řízení činit další kroky, dokud není exekučním soudem pravomocně rozhodnuto o návrhu na odklad exekuce. Učiněné kroky do dne podání návrhu na odklad exekuce však zůstávají v platnosti (např. již vydané exekuční příkazy). Soudní exekutor také může i nadále zjišťovat majetek povinného, protože pouhé zjišťování majetkových poměrů povinného přímo nevede k provedení exekuce.²³ Jestliže exekutor na návrh povinného exekuci odloží, uvede dobu, na kterou exekuci odkládá. Po uplynutí doby, na kterou bylo exekuční řízení odloženo, exekutor automaticky pokračuje v exekuci.²⁴ Odklad exekučního řízení se může týkat celého exekučního řízení, případně jen jeho části.

3.3.5 Zastavení exekuce

Účastník exekuce může podat návrh na zastavení exekuce do 15 dnů ode dne, kdy se dozvěděl důvod, který by mohl vést k zastavení exekuce. Návrh povinný podává u exekutora, který vede exekuci. Návrh musí obsahovat vylíčení rozhodných skutečností pro posouzení zastavení exekuce. Jestliže účastník v návrhu na zastavení uvede rozhodné skutečnosti, tyto musí být doloženy listinami, které jeho tvrzení budou dokazovat. Pokud návrh povinného na zastavení exekuce nebude obsahovat žádné důkazy ani listiny, je soudní exekutor povinen vyzvat povinného k odstranění vad jeho návrhu.²⁵ Když účastník exekuce podá návrh na zastavení, exekutor vyzve další účastníky (zejména oprávněného)

²¹ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §54

²² Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §54

²³ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony, s. 379 ISBN 978-80-7400-630-2.

²⁴ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §54

²⁵ Dle ustanovení § 52 odst. 1 EŘ A § 43 odst. 1 OSŘ.

k vyjádření, zda s podaným návrhem na zastavení exekuce souhlasí či nesouhlasí. Jestliže účastníci s podaným návrhem souhlasí, exekutor návrhu vyhoví a exekuci zastaví. O zastavení exekuce může rozhodnout exekutor i bez návrhu, a to pouze se souhlasem oprávněného. Jestliže nesouhlasí, požádá exekutor o zastavení exekuční soud, kterému předloží návrh na zastavení povinného spolu s předkládací zprávou.²⁶

Důvody pro zastavení výkonu rozhodnutí:

- a) výkon rozhodnutí byl nařízen, ačkoli rozhodnutí se dosud nestalo vykonatelným
- b) zrušení nebo neúčinnost rozhodnutí, které bylo podkladem pro výkon
- c) rozhodnutí o zastavení výkonu navrhovatelem (oprávněným)
- d) výkon rozhodnutí postihuje věci, které jsou vyloučeny podle OSŘ §321 a 322 nebo majetek, ze kterého nelze uspokojit vymáhanou pohledávku
- e) výtěžek z výkonu rozhodnutí nepostačí ani k úhradě nákladů.²⁷

3.4 Způsoby provedení exekuce

Exekuční řízení je možno provést rozličnými způsoby, nicméně pouze způsoby, které jsou taxativně uvedeny v exekučním řádu. Zajištění majetku může být pouze v takové výši, která bezpečně postačuje k uhrazení vymáhané pohledávky a všech nákladů a příslušenství. Tedy dle výše uvedeného nesmí být exekuční řízení zjevně nepřiměřené.

Ve své podstatě jsou téměř všechny způsoby provedení exekuce koncipované tak, aby se dluh vymáhal postupně – princip přiměřenosti uvedený v ustanovení § 58 EŘ. Exekutor nejprve musí postihnout bankovní účet povinného, pokud to k plnému vymožení exekuce nepostačuje, pak může postihnout mzdu, následně prodat movité věci a pokud to ani tak nebude stačit tak následuje prodej nemovité věci. Jestliže však má povinný velkou pohledávku, může postihnout i víc věcí naráz, a tedy využít několik způsobů provedení exekuce najednou.²⁸

²⁶ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §55
KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017.
Beckova edice komentované zákony, s. 384. ISBN 978-80-7400-630-2.

²⁷ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád §268

²⁸ Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §58
KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017.
Beckova edice komentované zákony, s. 431 - 432. ISBN 978-80-7400-630-2.

Způsoby vymožení peněžitého plnění:

- srážkami ze mzdy a jiných příjmů
- příkázáním pohledávky (pod tento způsob patří: 1. příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu, 2. příkázání jiných majetkových práv, 3. příkázání jiných peněžitých pohledávek)
- prodejem movitých a nemovitých věcí
- prodejem podniku
- pozastavení řídičského oprávnění ²⁹

Způsoby vymožení pro nepeněžité plnění:

- vyklizením
- odebráním věci
- rozdělením společné věci
- provedením prací a výkonů ³⁰

3.4.1 Srážky ze mzdy a jiných příjmů

Srážky ze mzdy jsou jedním z nejčastějších způsobů provedení exekuce. Exekutor tímto způsobem vymáhá pohledávku prostřednictvím srážek ze mzdy povinného. Zákoník práce povoluje výkon exekuce, zaměstnavatel je povinen provést srážku ze mzdy zaměstnanci, aniž by k tomu musel dát zaměstnanec souhlas. ³¹

Při rozhodování o výši srážek ze mzdy je potřeba sladit zájmy povinného a oprávněného. Oprávněný má zájem získat co nejrychleji peněžitou pohledávku a povinný má zájem, aby nedošlo k ohrožení jeho existence (srazí se vše nad nezabavitelnou částku – nezabavitelná částka je odrazem zásady exekučního řízení: ochrana povinného). ³²

Mzdou povinného se rozumí odměna za vykonanou práci. Mzda se sjednává zpravidla v pracovní smlouvě. Mzdou v pravém slova smyslu se nerozumí odstupné, cestovní náhrady a výnosy z kapitálových podílů nebo dluhopisů. Srážky ze mzdy se můžou provádět také z náhrady mzdy (vyplácena při překážkách v práci) a dále z jiných

²⁹ KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s. 259. ISBN 978-80-7400-179-6.

³⁰ KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony, s.259. ISBN 978-80-7400-179-6.

³¹ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 101 ISBN 80-868-6146-5.

³² SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 101–102. ISBN 80-868-6146-5.

příjmů, nejčastěji z nemocenské, peněžité pomoci v mateřství, rodičovského příspěvku, ze stipendia a důchodu.³³

Srážky se provádějí z čisté mzdy a maximálně do výše vymáhané pohledávky s příslušenstvím. Čistá mzda se vypočítá odečtením zálohy na daň z příjmů fyzické osoby ze závislé činnosti, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na veřejné zdravotní pojištění.³⁴

3.4.1.1 Nařízení provádění srážek

Soudní exekutor (v exekučním řízení má exekutor postavení soudu, takže úkony exekutora se považují za úkony soudu) vydá exekuční příkaz srážkami ze mzdy či jiných příjmů povinného, jímž přikáže zaměstnavateli, který vyplácí mzdu zaměstnanci, aby prováděl srážku ze mzdy a nevyplácel povinnému sráženou částku. Soudní exekutor doručuje exekuční příkaz povinnému, oprávněnému a zaměstnavateli. Povinnému a zaměstnavateli musí být exekuční příkaz doručen do vlastních rukou (případně a častěji do datové schránky, neboť doručování do datových schránek je nejpreferovanější způsob doručování písemností). Povinnému se srážky ze mzdy provádějí ode dne, kdy byl exekuční příkaz zaměstnavateli doručen. Povinný tak ztrácí právo na vyplacení části mzdy, která odpovídá výši srážek. Zaměstnavatel přestane srážet mzdu, když je pohledávka oprávněného splacena. O tom, že je pohledávka oprávněného vymožena, a tedy zaměstnavatel nemá nadále provádět srážky ze mzdy je zaměstnavatel vyrozuměn soudním exekutorem, a to oznámením o vymožení exekuce a zániku platnosti exekučního příkazu.³⁵

Pokud zaměstnanec dostává mzdu dvakrát měsíčně (záloha a vyúčtování) můžou se srážky provést už ze zálohy. Oprávněnému se srážka vyplatí až po uplynutí příslušného měsíce. Pokud je záloha vyplacena za více než jeden měsíc, vypočítá se, kolik připadá zálohy na jednotlivé měsíce a takto jsou povinnému prováděny srážky.³⁶

Oprávněný s povinným se mohou dohodnout na nižších srážkách, než stanovuje ustanovení § 277 až 280 občanského soudního řádu. Tato dohoda musí být oznámena soudnímu exekutorovi, který následně vyzve plátce mzdy, aby srážel ze mzdy částku, na které se účastníci exekučního řízení dohodli. Oprávněný může svůj souhlas s nižšími

³³ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 103. ISBN 80-868-6146-5.

³⁴ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 104. ISBN 80-868-6146-5.

³⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 111. ISBN 80-868-6146-5.

³⁶ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 111. ISBN 80-868-6146-5.

srážkami kdykoliv zrušit. Soudní exekutor pak musí vyrozumět plátce mzdy a povinného o tom, že dohoda o srážkách ze mzdy byla ze strany oprávněného zrušena. Po doručení vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu, se začne srážet vyšší částka.³⁷

3.4.1.2 Třetinový systém

Životní minimum jednotlivce měsíčně činí 3 410 Kč k datu sepsání této práce (ŽM se mění). Jednotlivec, je osoba, která není společně posuzována s jinými osobami.

Částka životního minima osoby, která je posuzována jako první v pořadí, měsíčně činí 3 140 Kč.³⁸

Částka životního minima osoby, která je posuzována jako druhá v pořadí, měsíčně činí:

- a) 2 830 Kč u osoby od 15 let věku, která není nezaopatřeným dítětem,
- b) 2 450 Kč u nezaopatřeného dítěte od 15 do 26 let věku,
- c) 2 140 Kč u nezaopatřeného dítěte od 6 do 15 let věku,
- d) 1 740 Kč u nezaopatřeného dítěte do 6 let věku.³⁹

Když se osoby posuzují společně, stanoví se jako úhrn částek životního minima všech osob.⁴⁰ Základní částka, která nesmí být sražena z měsíční mzdy povinnému, se rovná úhrnu dvou třetin součtu částky životního minima jednotlivce „a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu podle zvláštního právního předpisu (dále jen "nezabavitelná částka") na osobu povinného, a jedné čtvrtiny nezabavitelné částky na každou osobu, které je povinen poskytovat výživné. Částka normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu se stanoví pro byt užívaný na základě nájemní smlouvy v obci od 50 000 do 99 999 obyvatel“⁴¹ dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Na manžela povinného se započítává jedna čtvrtina nezabavitelné částky. Jedna čtvrtina se započítává zvlášť na dítě, které manželé společně vyživují, jsou-li prováděny srážky ze mzdy obou manželů. Zbytek mzdy se srazí bez omezení.⁴²

³⁷ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád §277–280

³⁸ Zákon 110/2006 Sb. Zákon o životním a existenčním minimu § 2

³⁹ Zákon 110/2006 Sb. Zákon o životním a existenčním minimu § 3

⁴⁰ Zákon 110/2006 Sb. Zákon o životním a existenčním minimu § 3

⁴¹ Nařízení vlády č. 595/2006 Sb. nařízení o nezabavitelných částkách § 1

⁴² Nařízení vlády č. 595/2006 Sb. nařízení o nezabavitelných částkách § 1–2

3.4.1.3 Odklad a zastavení exekuce v souvislosti se srážkami ze mzdy

Soud může povolit odklad exekuce podle ustanovení § 266 odst. 1 občanského soudního řádu. Když soud povolí odklad exekuce, plátce mzdy neprovádí srážky ze mzdy zaměstnance. Srážky nesmí plátce mzdy provádět od doručení usnesení o povolení odkladu do doby, než bude doručen příkaz soudního exekutora, aby se ve srážkách pokračovalo. Odklad exekuce podle ustanovení § 266 odst. 2 občanského soudního řádu, se srážky ze mzdy povinnému strhávají dále, ale oprávněnému se nevyplácí, dokud nebude zrušen odklad výkonu. Když se očekává zastavení výkonu rozhodnutí, soud rozhodne o odkladu provedení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy podle § 266 odst. 2. Odklad se provádí ode dne doručení usnesení o povolení odkladu anebo ode dne právní moci usnesení. Zaměstnavatel srážky ze mzdy provádí dál, ale nevyplácí je oprávněnému/soudnímu exekutorovi. Podle rozhodnutí soudu, se poté vyplatí peníze oprávněnému/soudnímu exekutorovi anebo přímo povinnému. Když soud zruší odklad, tzn., že se ve výkonu rozhodnutí bude pokračovat, vyplatí zaměstnavatel srážky oprávněnému/soudnímu exekutorovi až po doručení usnesení a ve srážkách zaměstnavatel dále pokračuje. V případě, že soud zastaví výkon rozhodnutí, skončí povinnost zaměstnavatele pokračovat ve srážkách. Zaměstnavatel povinnému vyplatí srážky držené v době odkladu.⁴³

3.4.2 Příkazání pohledávky

Jde o postižení pohledávky, kterou má povinný vůči třetí osobě. Třetí osoba je označována za dlužníka povinného. Podle toho, jaký peněžitý nárok povinného má být exekucí příkazáním pohledávky postižen, rozlišuje občanský soudní řád:

- Příkazání pohledávky z účtu u peněžního ústavu
- Příkazání jiné peněžité pohledávky
- Postižení jiných majetkových práv (zpeněžení)⁴⁴

3.4.2.1 Příkazání pohledávky z účtu u peněžního ústavu

Pohledávku lze uspokojit z běžného, vkladového nebo jiného účtu u peněžního ústavu vedeného v tuzemsku v jakékoliv měně. Soudní exekutor příkáže peněžnímu

⁴³ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád § 289
SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony, s.992 - 994. ISBN 978-80-7400-506-0.

⁴⁴ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 118. ISBN 80-868-6146-5.

ústavu, aby od té doby, kdy mu byl doručen exekuční příkaz, nevyplatil peněžní prostředky povinnému až do výše vymáhané pohledávky. Soud doručí exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu oprávněnému, povinnému a příslušnému peněžnímu ústavu. Exekuční příkaz nesmí být doručen povinnému dříve než peněžnímu ústavu – zejména z toho důvodu, aby povinný, když se dozví o blokaci, účelově nevybral všechny finanční prostředky, a tak nezmařil účel exekuce. Když je exekuční příkaz doručen peněžnímu ústavu, povinný ztrácí právo nakládat s peněžními prostředky z účtu, a to do výše vymáhané pohledávky s příslušenstvím.⁴⁵

Zákaz nakládat s peněžními prostředky neplatí, pokud jsou peněžní prostředky určeny pro výplatu mezd, splatné ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení exekuce. Další splatné termíny se z účtu již nedají hradit.⁴⁶

Peněžní ústav provede exekuci dnem, který následuje o doručení vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu podle ustanovení § 305 občanského soudního řádu. Exekuce se provede, i když částka na účtu stačí pouze k částečnému uspokojení oprávněného. „*Jestliže pohledávka nebude zcela uhrazena, provede peněžní ústav exekuci také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného*“.⁴⁷

Pokud do šesti měsíců, co bylo doručeno peněžnímu ústavu vyrozumění o nabytí právní moci, nedojde k uhrazení celé pohledávky, provede peněžní ústav exekuci dodatečně došlých peněžních prostředků, které odešle soudnímu exekutorovi. Pokud žádné další peněžní prostředky nejsou připsány na účet povinného, sdělí banka soudnímu exekutorovi, že na účtu povinného nebyly žádné další peněžní prostředky a blokace účtu povinného bude zrušena. Pohledávka oprávněnému se musí vyplatit, i když má oprávněný pohledávku vůči peněžnímu ústavu, kterou by si mohl započíst.⁴⁸

⁴⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 119 - 120. ISBN 80-868-6146-5.

⁴⁶ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 121. ISBN 80-868-6146-5.

⁴⁷ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád § 307

Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád § 305 říká, že až exekuční příkaz nabyde právní moci, vyrozumí o tom soudní exekutor peněžní ústav.

SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 122. ISBN 80-868-6146-5.

⁴⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 122. ISBN 80-868-6146-5.

Když soud povolí odklad exekuce a před provedením exekuce bylo doručeno peněžnímu ústavu usnesení o povolení odkladu, peněžní ústav neprovede exekuci, dokud mu nebude soudem doručeno vyrozumění, že odklad byl zrušen.⁴⁹

Oprávněný má právo domáhat se peněžních prostředků, když peněžní ústav nepostupoval správně, a to podle ustanovení § 304 odst. 1 a § 307 až 309a občanského soudního řádu. Když už na účtu povinného není dostatek peněz pro zaplacení pohledávky a peněžní ústav postupoval špatně, oprávněný se může domáhat od peněžního ústavu o zaplacení částky, na kterou má právo. Jedná se o možnost uplatnit tzv. poddlužnickou žalobu proti bance. K projednávání žaloby je příslušný okresní soud.⁵⁰

3.4.2.2 Pohledávky nepodléhající exekuci

„Exekuci nepodléhají pohledávky náhrady, kterou podle pojistné smlouvy vyplácí pojišťovna, má-li být náhrady použito k novému vybudování nebo k opravě budovy“⁵¹. Dále nepodléhají peněžité dávky sociální péče a dávky státní sociální podpory vyplácené podle zákona, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, jednorázově.⁵²

3.4.3 Prodej movitých a nemovitých věcí

Prodej movitých a nemovitých věcí je dalším způsobem, jak lze uspokojit peněžitou pohledávku. Soudní exekutor prodá movitou či nemovitou věc, kterou vlastní povinný a ze získaných peněz uspokojí pohledávku oprávněného.⁵³

Oprávněný může podat exekuční návrh, v němž bude určeno, které věci mají být soudním exekutorem prodány, nebo může návrh podat bez tohoto určení a je poté na soudním exekutorovi, jaký způsob provedení exekuce zvolí. Pokud oprávněný ví, že povinný vlastní movitou věc, která je umístěna mimo jeho sídlo, uvede oprávněný do návrhu tuto skutečnost. Podle možností uvede, kde se movitá věc nachází.⁵⁴

⁴⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s.122. ISBN 80-868-6146-5.

⁵⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 123. ISBN 80-868-6146-5. Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád § 304 odst.1 a § 307 –309a – tyto paragrafy určují peněžnímu ústavu postup výkonu rozhodnutí (odklad a zastavení výkonu rozhodnutí, pořadí pohledávek)

⁵¹ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 127. ISBN 80-868-6146-5.

⁵² Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 127. ISBN 80-868-6146-5

⁵³ SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 129. ISBN 80-868-6146-5.

⁵⁴ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §323

3.4.3.1 Movité věci nepodléhající exekuci

Občanský soudní řád vymezuje movité věci, které nemohou být v rámci exekučního řízení postiženy. Jedná se o věci, jejichž prodej je zakázán nebo nepodléhá výkonu rozhodnutí podle zvláštních předpisů.⁵⁵ Výkon rozhodnutí se nemůže týkat věcí, které jsou nezbytně potřebné k uspokojování hmotných potřeb povinného a jeho rodiny, nebo k plnění jeho pracovních úkolů.⁵⁶

Výčet nezabavitelných movitých věcí je základem nového modelu. Jedná se o jasně vymezený seznam základních věcí nutných k uspokojení základních potřeb. Do výčtu se dostaly i nové věci, jejichž exekuce mívá za následek traumatizující zážitek pro povinného než výtěžek pro oprávněného. Někteří vykonavatelé zabavovali povinným alba rodinných fotografií, dětské hračky, s čímž se snažili na povinné vyvinout účinný tlak, aby požádali o finanční pomoc známé či příbuzné a doplatili tak dlužnou částku. Důsledkem může být druhotné zadlužení u lichvářských společností. Uvedené věci nemohou být výnosově zpeněženy, cenu představují hlavně pro povinného a jeho rodinu.⁵⁷

Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny tyto movité věci:

- *„Běžné oděvní součásti, včetně prádla a obuvi*
- *Obvyklé vybavení domácnosti, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vařič, pračka, vytápěcí těleso, palivo, příkrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti,*
- *Studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky,*
- *Snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy,*
- *Zdravotnické potřeby a jiné věc, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě,*

⁵⁵ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §321

⁵⁶ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §322

⁵⁷ Důvodová zpráva (volební období 2013-2017) – 181/0 návrh poslanců Tejce, Jaroslava Foldyny, Michala Haška a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

- *Hotové peníze do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu (Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů)*
- *Zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník“.* ⁵⁸

Právní úprava byla novelou doplněna o odstavec druhý, neboť v některých případech byl výčet věcí podle prvního odstavce nedostačující. Věc, kterou povinný nutně potřebuje k uspokojování základních životních potřeb, která nepatří do tradičního vybavení domácností či věci osobní povahy a není definována v prvním odstavci, doplňuje odstavec druhý, který movité věci blíže specifikuje. Pokud se povinný domnívá, že mu movitá věc nemá být zabavena, ačkoli není zákonným ustanoveným výslovně vyloučena z exekuce, existuje právo povinného požádat soudního exekutora o vyloučení věci z exekuce.⁵⁹

Pokud je povinný podnikatel, nesmí se výkon rozhodnutí týkat věcí, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu podnikatelské činnosti. Neplatí to, pokud je na věcech zástavní právo a jde o vymožení pohledávky oprávněného, která je zajištěna zástavním právem.⁶⁰

3.4.3.2 Soupis movitých věcí na místě samém

Povinnému se exekuční příkaz o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí doručí zpravidla až při provádění výkonu. Oprávněnému je exekuční příkaz doručován s předstihem, pro případy, kdy by měl zájem účastnit se soupisu movitých věcí. Vyrozumění o provedení soupisu, se doručí oprávněnému a manželu povinného, neboť soupisem movitých věcí mohou být postižena majetková práva manžela povinného, který se o tomto musí dozvědět, aby mohl využít zákonných prostředků bránit svůj majetek (např. podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu dle ustanovení § 68 exekučního řádu, případně vylučovací žalobu dle ustanovení § 68 odst. 4 a § 267 občanského soudního řádu.⁶¹

⁵⁸ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §322

⁵⁹ Důvodová zpráva (volební období 2013-2017) – 181/0 návrh poslanců Tejce, Jaroslava Foldyny, Michala Haška a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §322

⁶¹ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §267, §325, Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) §68

Soudní exekutor, případně pověřený vykonavatel soudního exekutora je oprávněn učinit prohlídku sídla (místností, skříní, uzamčených schránek atd.). Povinný musí umožnit přístup na všechna místa. Pokud povinný přístup soudnímu exekutorovi neumožní, je exekutor oprávněn si přístup sjednat i násilím (tedy např. zpřístupnit si uzamčenou schránku za pomoci zámečnicka – odemčenou schránku pak musí případně znovu zabezpečit proti neoprávněnému vniknutí třetích osob). Je povinností soudního exekutora pořádit při provádění výkonu rozhodnutí zvukově obrazový záznam. O tom musí přítomné osoby poučit. Soudní exekutor sepíše pouze takové věci, které by mohly být prodány v dražbě, a pouze v takovém množství, které bezpečně postačí k uspokojení vymáhané pohledávky. Ze soupisu lze ihned vyloučit věci, které navrhne povinný a oprávněný s tím souhlasí. Věci, které soudní exekutor pojme do soupisu se zpravidla ponechávají na místě soupisu. Sepsané movité věci musí být viditelně označeny, a to zpravidla nálepkou soudního exekutora, kterým byly sepsány a pro jaký výkon rozhodnutí.⁶²

Pokud se v sídle povinného nedá nic sepsat, soudní exekutor vyzve oprávněného, aby označil místo, kde mohou být věci povinného. Jestliže oprávněný ve stanovené lhůtě soudnímu exekutorovi takové místo nesdělí, výkon rozhodnutí bude zastaven.⁶³

3.4.3.3 Odhad ceny u movitých věcí

Odhad ceny movitých věcí provede soudní exekutor, potažmo vykonavatel soudního exekutora anebo, ve specifických případech, soudní znalec. Odhad ceny movitých věcí v bydlišti povinného provádí zpravidla vykonavatel soudního exekutora, který je k takovým úkonům zmocněn. Z podstaty věci k tomuto musí dojít, neboť jak již bylo uvedeno výše, movité věci mohou být sepsány pouze v takovém množství, které bezpečně postačuje k uhrazení nároku oprávněného s příslušenstvím. Vykonavatel, který movité věci sepisuje, tedy musí provádět přibližný odhad movitých věcí ihned, aby věděl, zda již sepsané movité věci přibližně postačují, a tedy může s dalším soupisem přestat. Odhad ceny se provádí u věcí, u kterých není stanovena cena úředně. Odhad se neprovádí, když je uveřejněna hodnota cenného papíru. Když se neprovádí zjištění ceny odhadem, cena se stanoví ke dni, který předchází vydání dražební vyhlášky nebo pověřením k prodeji jiným způsobem. Významná výtvarná díla, rukopisy významné literatury a předměty s historickou hodnotou jsou přednostně nabídnuty ke koupi institucím, které pečují

⁶² Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §325a, §325b, §326

⁶³ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §326a

o takové památky. Pokud instituce do 30 dnů od doručení výzvy neodpoví a nesloží u soudu rozhodnou cenu, tak se tyto věci prodávají v klasické dražbě.⁶⁴

*„Dražba je veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na základě návrhu navrhovatele, při němž se licitátor obrací na předem neurčený okruh osob přítomných na předem určeném místě, nebo v prostředí veřejné datové sítě na určené adrese, s výzvou k podávání nabídek, a při němž na osobu, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, přejde příklepem licitátora vlastnictví nebo jiné právo k předmětu dražby, nebo totéž veřejné jednání, které bylo licitátorem ukončeno z důvodu, že nebylo učiněno ani nejnižší podání“.*⁶⁵

Dražbou se tedy rozumí zpeněžení věci. Účelem je vydražit movité věci za co nejvyšší cenu tak aby došlo k pokud možno maximálnímu uspokojení pohledávky oprávněného. Dražba se může konat v místě, kde byly věci sepsané, nebo v sídle soudního exekutora anebo na jiném vhodném místě.⁶⁶ *„Soud oznámí dražební rok dražební vyhláškou, kterou doručí povinnému, manželu povinného, oprávněnému a orgánu obce, v jejímž obvodu bude dražba konána a v jejímž obvodu má povinný bydliště. Kromě toho se dražební vyhláška uveřejní způsobem v místě obvyklém“.*⁶⁷ Místo obvyklé je úřední deska příslušného úřadu nebo na elektronických stránkách městského úřadu. *„Dražbu soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky, ne však dříve než 30 dnů ode dne doručení uvědomění o provedení soupisu podle §326 odst. 11“.*⁶⁸ Není možné se odvolat proti dražební vyhlášce. Soudní exekutor v dražební vyhlášce uvede:

- *„datum, čas a místo dražby*
- *označení dražených věcí*
- *zda se věc vydraží samostatně nebo v rámci souboru věcí*
- *rozhodnou cenu věci anebo souboru věcí*
- *výši nejnižšího podání §329*
- *zda se vyžaduje zaplacení jistoty a způsob jejího zaplacení“*⁶⁹

⁶⁴ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §328

⁶⁵ Zákon 26/2000 Sb., Zákon o veřejných dražbách § 2

⁶⁶ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §328b, odst. 2

⁶⁷ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §328b, odst. 3

⁶⁸ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §328b, odst. 3

⁶⁹ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §328b, odst. 4

Povinný a manžel povinného jsou z dražby vyloučeni. Dražitel musí prokázat totožnost (údaje jako je jméno, bydliště a datum narození jsou zaznamenány do dražebního protokolu). Nejnižší podání je ve výši jedné třetiny rozhodné ceny. Nejvyššímu učiněnému podání bude udělen příklep. Vydražitel musí zaplatit částku nejvyššího podání bez zbytečného odkladu. Pokud vydražitel zaplatí včas, přejde na něj vlastnické právo k vydražené věci, a to zpětně, k okamžiku udělení příklepu.⁷⁰ Pokud vydražitel nezaplatí nejvyšší podání včas, musí zaplatit náklady spojené s novou dražbou a pokud bude v nové dražbě dosaženo nižšího nejvyššího podání, je povinen doplatit peněžní rozdíl mezi původní dražbou a novou dražbou.⁷¹ Dražba movitých věcí skončí, když výtěžek z dražby bezpečně postačuje k uspokojení pohledávky. Když se některé věci nevydraží, soudní exekutor nařídí opětovanou dražbu.⁷²

3.4.3.4 Prodej nemovitých věcí

*„Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.“*⁷³ Exekuci podléhá příslušenství, které leží na pozemku, popřípadě i části staveb. *„Příslušenství věci je vedlejší věc vlastníka u věci hlavní, je-li účelem vedlejší věci, aby se jí trvale užívalo společně s hlavní věcí v rámci jejich hospodářského určení. Byla-li vedlejší věc od hlavní věci přechodně odloučena, nepřestává být příslušenstvím.“*⁷⁴ Příslušenstvím nemovité věci jsou tedy zejména studny, inženýrské sítě, oplocení, skleníky, sklepy a jiné movité věci obdobného charakteru.

Prodej nemovitých věcí je další způsob exekucí pro peněžitá plnění. Rozhodnutí o provedení výkonu rozhodnutí prodejem nemovité věci, se vztahuje na nemovitou věc i s jejím příslušenstvím.

Soudní exekutor povinnému doručí v exekučním příkaze prodejem nemovitostí, ve kterém povinnému zakáže, aby nemovitou věc převedl na někoho jiného, uloží povinnému povinnost, aby do 15 dnů od doručení exekučního příkazu oznámil, zda třetím osobám

⁷⁰ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §329

⁷¹ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §330

⁷² Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §330

⁷³ Zákon 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, §498

⁷⁴ Zákon 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, §510

přísluší předkupní právo, věcné břemeno nebo jiná práva k předmětné nemovité věci a uloží povinnost, aby oznámil soudu do 15 dnů od doručení, zda nemovitou věc nabyt jako substituční jmění a zda má právo s ní volně nakládat.⁷⁵

Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí – tedy exekuční příkaz prodejem nemovitosti soudní exekutor doručí oprávněnému, povinnému, manželu povinného (za předpokladu, že postižená nemovitost je ve společném jmění manželů) a příslušnému katastrálnímu úřadu, který následně provede zápis do příslušného listu vlastnictví. Po nabytí právní moci exekučního příkazu je ustanoven soudní znalec, aby ocenil nemovitou věc s jejím příslušenstvím. Pokud povinný neumožní prohlídku, je soudní exekutor oprávněn zajistit si přístup do nemovité věci.⁷⁶

Po právní moci exekučního příkazu prodejem nemovitosti se výkon rozhodnutí provede dražbou předmětné nemovitosti. V dražební vyhlášce soud uvede:

- a) *„datum, čas a místo dražebního jednání,*
- b) *označení nemovité věci a jejího příslušenství,*
- c) *pořadové číslo dražebního jednání,*
- d) *výslednou cenu,*
- e) *výši nejnižšího podání,*
- f) *výši jistoty a způsob jejího zaplacení, nebo sdělení, že se zaplacení jistoty nevyžaduje,*
- g) *věcná břemena, výměnky a nájemní, pachtovní či předkupní práva, která prodejem nemovité věci v dražbě nezaniknou,*
- h) *předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydraženou nemovitou věc a za kterých se stane jejím vlastníkem“*⁷⁷

Dražební vyhlášku doručí soudní exekutor oprávněnému, povinnému, manželu povinného, osobám, které mají předkupní právo (pokud jsou tyto osoby soudnímu exekutorovi známy), finančnímu a obecnímu úřadu, příslušnému katastrálnímu úřadu a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a dalším osobám taxativně uvedeným v ustanovení § 336c občanského soudního řádu. Soudní exekutor také dražební vyhlášku vyvěsí na úřední desce soudního exekutora. Proti dražební vyhlášce není odvolání

⁷⁵ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §335b

⁷⁶ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §335–336.

⁷⁷ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336b

přípustné. Dražba se může uskutečnit v místě, kde se nemovitá věc nachází, u soudu anebo na jiném vhodném místě.⁷⁸ Vzhledem k současné technické vyspělosti, je fyzická dražba nemovité věci konaná soudním exekutorem spíše výjimkou. Většina dražeb je realizována prostřednictvím výpočetní techniky a různých dražebních portálů. Výhody elektronických dražeb jsou nesporné.

Soudní exekutor stanoví nejnižší podání ve výši dvou třetin rozhodné ceny. Výše jistoty se stanovuje podle okolností, nejvýše je to částka nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání.⁷⁹ Před zahájením dražebního jednání musí být zaplacen dražební jistota. Zúčastnit se jednání jako dražitel může ten, kdo složil dražební jistotu. Jako dražitelé se nesmí zúčastnit soudci, zaměstnanci soudů, povinný a manžel povinného. Dražitel musí před zahájením dražby prokázat svou totožnost.⁸⁰

Tomu, kdo učinil nejvyšší podání, lze udělit příklep. V usnesení o příklepu soudní exekutor:

- a) „stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než 2 měsíce, nebo
- b) uloží vydražiteli, aby do 2 měsíců od nabytí právní moci předložil smlouvu podle § 336l odst. 4 nebo aby v této lhůtě doplatil nejvyšší podání“.⁸¹

Ostatním, kterým nebyl udělen příklep se zaplacená jistota vrací po skončení dražebního jednání. Soudní exekutor uloží povinnému, aby vydraženou nemovitou věc vyklidil nejpozději do 15 dnů od nabytí právní moci usnesení o udělení příklepu nebo doplacení nejvyššího podání.⁸²

Po vydražení nemovité věci je úspěšnému vydražiteli udělen příklep, kterým se potvrzuje přijetí nejvyššího podání. Úspěšný vydražitel je oprávněn převzít vydraženou nemovitost s příslušenstvím následující den, kdy bylo vydáno usnesení o příklepu. Právoplatným vlastníkem nemovité věci se vydražitel stává ve chvíli, kdy jsou splněny všechny zákonné podmínky – tedy usnesení o příklepu nabylo právní moci a vydražitel doplatil nejvyšší podání, za kterou mu byla nemovitá věc příklepnuta.⁸³ Jakmile vydražitel

⁷⁸ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336c, §336d

⁷⁹ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336e odst. 1, odst. 2

⁸⁰ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336h

⁸¹ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336j, odst. 3

⁸² Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336 j, odst.4 a odst. 6

⁸³ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, §336l, odst. 2

doplatí nejvyšší podání, musí se získané finanční prostředky rozdělit – rozděleny mezi jednotlivé věřitele budou v rámci vydaného rozvrhového usnesení.

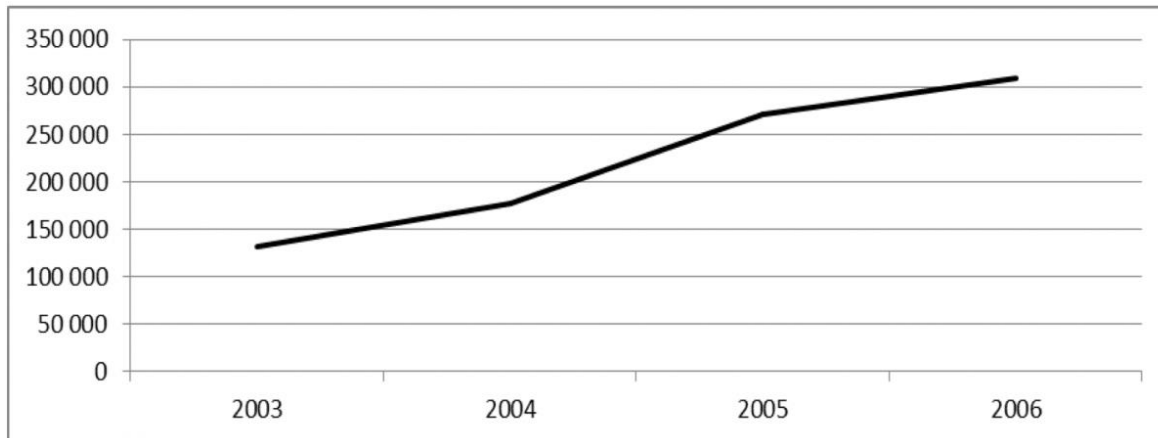
4 Vlastní práce

4.1 Vývoj počtu exekucí v ČR

Hlavními důvody, proč lidé podléhají dluhům je společenské postavení, vyšší životní standard a lidská rozmařilost. Domácnost je důležitý sektor hospodářství každého státu. Svoji spotřebou se podílí na tvorbě hrubého domácího produktu. Otázkou zůstává, z čeho domácnosti svoje potřeby financují. Ve 20. století to byly pravidelné příjmy ze zaměstnání a úspory. Služby bank se využívaly pouze zřídka. S příchodem nového tisíciletí se okamžitá spotřeba upřednostňovala před úsporami. Lidé začali více využívat bankovní úvěry. Bohužel, některé domácnosti přecenily své finanční síly a nejsou schopny financovat své dluhy.⁸⁴

4.1.1 Počet nařízených exekucí v letech 2003 - 2006

Na začátku sledovaného období, tedy v roce 2003 bylo nařízeno více než 132 000 exekucí. Meziroční přírůstek je proměnlivý. V roce 2006 byla konečná hodnota exekucí kolem 309 000. Počet nařízených exekucí se tak v průběhu tří let více než zdvojnásobil.⁸⁵

Graf 1 - Počet nařízených exekucí v letech 2003-2006

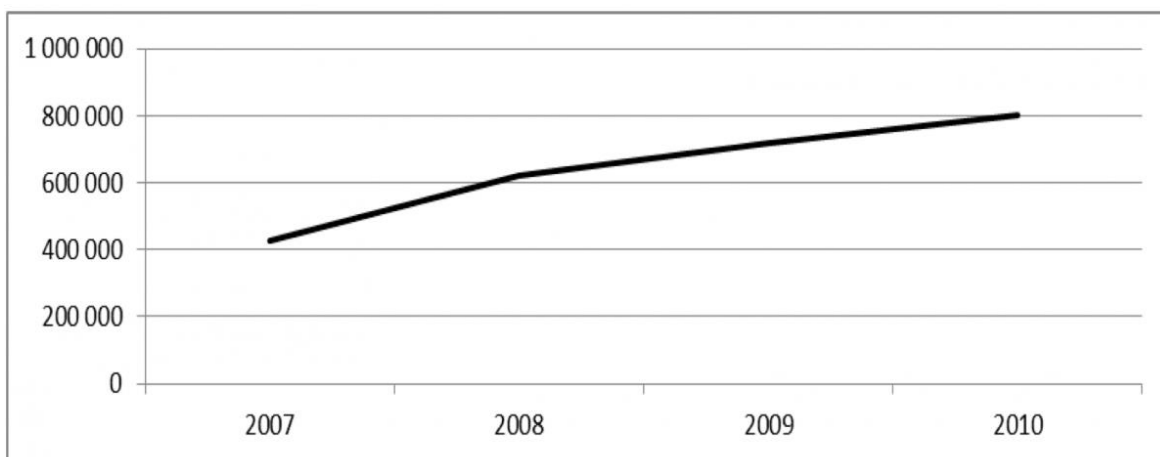
Zdroj: Data MS ČR

⁸⁴ KOTRBOVÁ, Denisa a Petr STREJČEK. Zadlužování českých domácností v letech 2003 - 2014. In: *Bankovnictví* [online]. 11.10.2016 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://bankovnictvionline.cz/neprehlednete/zadluzovani-ceskych-domacnosti-2003-2014>.

⁸⁵ KOTRBOVÁ, Denisa a Petr STREJČEK. Zadlužování českých domácností v letech 2003 - 2014. In: *Bankovnictví* [online]. 11.10.2016 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://bankovnictvionline.cz/neprehlednete/zadluzovani-ceskych-domacnosti-2003-2014>.

4.1.2 Počet nařízených exekucí v letech 2007 – 2010

Konečná hodnota z roku 2006, tedy přibližně 309 000 nařízených exekucí byla v roce 2007 překonána, neboť v roce 2007 byl počet nařízených exekucí vyšší než 420 000. Největší nárůst byl v roce 2008 o 191 566 nařízení (44,8%). Na konci sledovaného období bylo nařízeno necelých 800 000 exekucí.⁸⁶

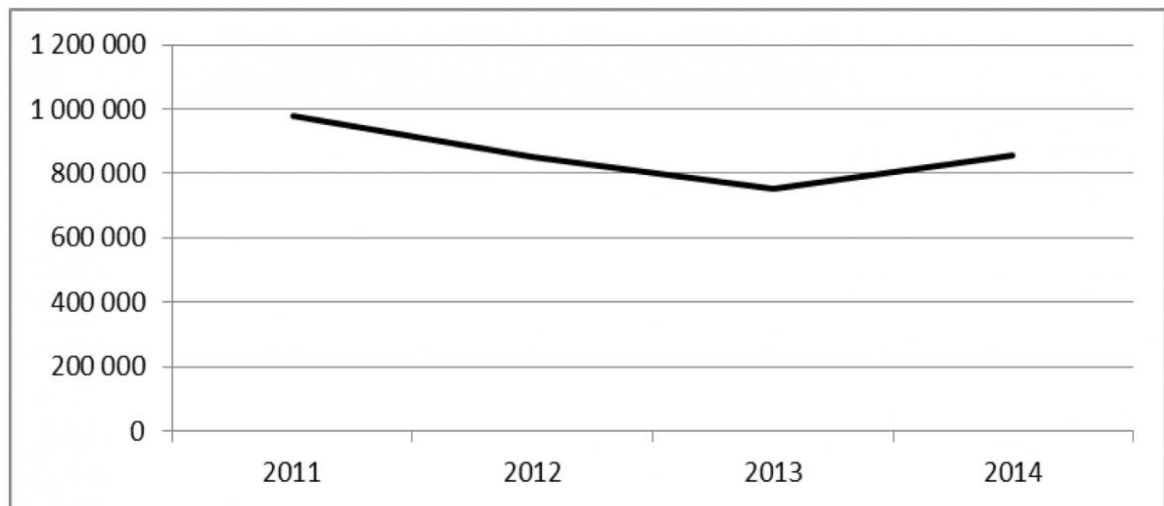
Graf 2 - Počet nařízených exekucí v letech 2007-2010
Zdroj: Data MS ČR

4.1.3 Počet nařízených exekucí v letech 2011-2014

Ačkoli v roce 2011 bylo nařízeno něco málo pod 1 000 000 exekucí, v následujících letech je trend počtu nařízených exekucí klesající. Konečná hodnota nařízených exekucí činila v roce 2014 857 000 nařízených exekucí. V posledním sledovaném období se také začalo nabírat na intenzitě předluženosti osob. Někteří dlužníci se stali permanentními dlužníky a často spadli do dluhové pasti. Podle exekutorské komory (vyjádření z roku 2015) je až 50 % nově nařízených exekucí uvaleno na dlužníky s 10 a více exekucemi, a naopak ubývá dlužníků s 1 – 3 exekucemi. Pouze 4 % nařízených exekucí se týká osob, které mají pouze jednu exekuci.⁸⁷

⁸⁶ KOTRBOVÁ, Denisa a Petr STREJČEK. Zadlužování českých domácností v letech 2003 - 2014. In: *Bankovnictví* [online]. 11.10.2016 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://bankovnictvionline.cz/neprehlednete/zadluzovani-ceskych-domacnosti-2003-2014>.

⁸⁷ KOTRBOVÁ, Denisa a Petr STREJČEK. Zadlužování českých domácností v letech 2003 - 2014. In: *Bankovnictví* [online]. 11.10.2016 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://bankovnictvionline.cz/neprehlednete/zadluzovani-ceskych-domacnosti-2003-2014>.

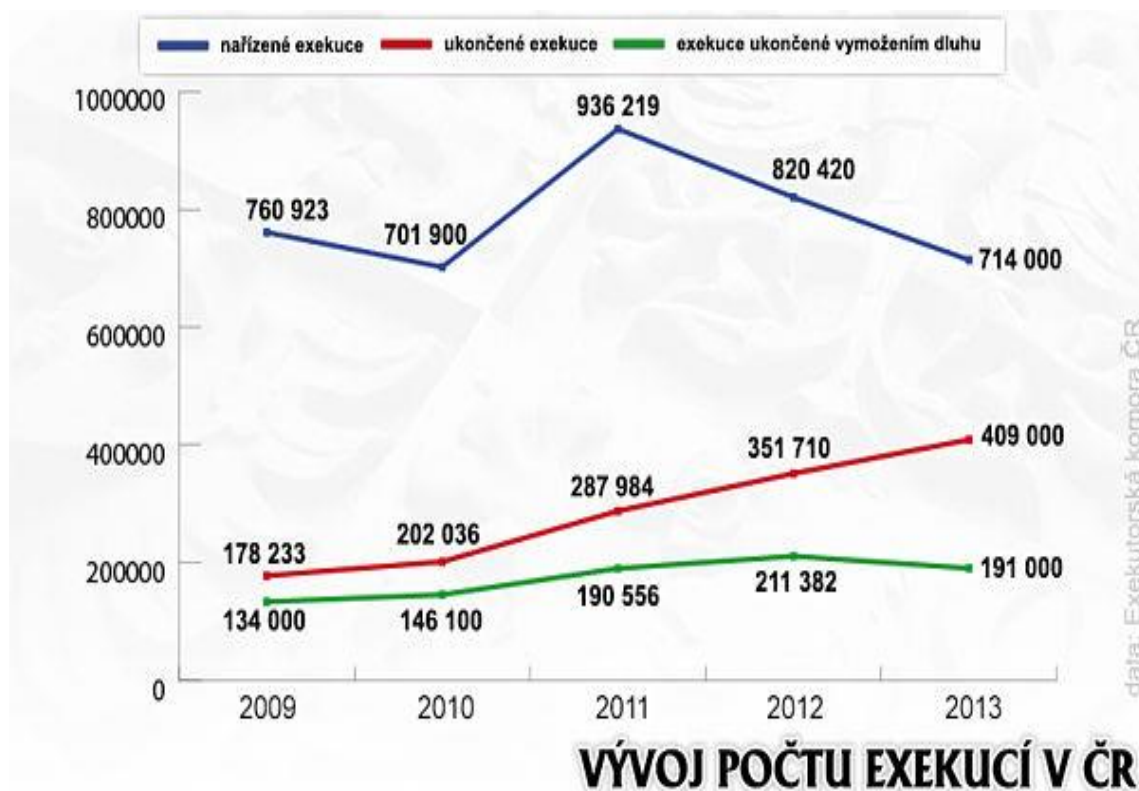
*Graf 3 - Počet nařízených exekucí v letech 2011-2014
Zdroj: Data MS ČR*

4.1.4 Vývoj počtu exekucí v letech 2009 – 2013

V následující tabulce a grafu, je možno vidět vývoj exekucí v letech 2009 – 2013. V tabulce jsou počty nařízených exekucí, ukončených exekucí a ukončených exekucí vymožením dluhu. Ukončené exekuce jiným způsobem jsou vyšší než ukončené exekuce vymožením pohledávky. Ukončením exekuce jiným způsobem se rozumí především zastavení exekuce (ať už z jakýchkoli důvodů).

	2009	2010	2011	2012	2013
nařízené exekuce	760 923	701 900	936 219	820 420	714 000
ukončené exekuce	178 233	202 036	287 984	351 710	409 000
exekuce ukončené vymožením dluhu	134 000	146 100	190 556	211 382	191 000

*Tabulka 1 - Vývoj počtu exekucí v letech 2009 - 2013
Zdroj: data: Exekutorská komora ČR, vlastní zpracování*

Obrázek 1 - Vývoj počtu exekucí v ČR
 Zdroj: Novinky.cz, Foto David Ryněš⁸⁸

4.1.5 Počet nově nařízených exekucí v roce 2015

Na následujícím obrázku České republiky, je možno vidět, kolik exekucí v roce 2015 bylo nově nařízeno v krajích. Nejvíce nově nařízených exekucí je v Praze, což je dáno vysokým počtem obyvatel, následuje Ústecký a Moravskoslezský kraj, především kvůli vysoké nezaměstnanosti. Nejlépe na tom je kraj Vysočina.

⁸⁸ Počet exekucí loni klesl, rekordman jich má 213. In: *Novinky* [online]. 16.04.2014 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/333642-pocet-exekuci-loni-klesl-rekordman-jich-ma-213.html>

Obrázek 2 - Počet nově nařízených exekucí v roce 2015

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti

4.2 Výpočet srážek ze mzdy

Srážkám ze mzdy se v teoretické rovině věnuje kapitola 3.4.1 této práce. Zaměstnanci nesmí být stržena část mzdy, která se nazývá nezabavitelná (nepostižitelná). Nezabavitelná část mzdy musí být zaměstnanci vždy vyplacena. Tato částka slouží k zajištění jeho základních potřeb a upravuje ji občanský soudní řád a speciální nařízení vlády o nezabavitelných částkách. Součástí nezabavitelné části je částka, která připadá na osobu povinného a na každou vyživovanou osobu. V této kapitole se autorka zaměří na praktický výpočet srážek ze mzdy.

4.2.1 Nezabavitelná částka pro rok 2017

Od roku 2017 činí nezabavitelná částka dlužníka 6 154,67 Kč. Na každou vyživovanou osobu se uplatní 1/4 z nezabavitelné částky na osobu povinného, tj. 1 538,67 Kč. Částka, nad kterou se sráží zbytek mzdy je stanovena na 9 232,00 Kč.

Nezabavitelnou částku tvoří dvě složky, a to životní minimum jednotlivce a normativní náklady na bydlení. Částka na náklady na bydlení je 5 822,00 Kč a životní minimum je 3 410,00 Kč. Částky jsou platné k datu sepsání práce.

4.2.2 Výpočet nezabavitelné částky

Podle vyživovaných osob má povinný nárok na nezabavitelnou částku. Jedna čtvrtina nezabavitelné částky se započítává na manžela povinného, i když má samostatný příjem. Na vyživované dítě se také započítává jedna čtvrtina nezabavitelné částky každému manželovi zvlášť, jsou-li srážky prováděny ze mzdy obou manželů. Pokud je výkon rozhodnutí nařízen ve prospěch manželky povinného nebo vyživované osoby povinným, nezabavitelná částka se nezapočítává na žádného z nich, pokud se jedná o pohledávku výživného a výkon rozhodnutí dosud trvá. V průběhu výpočtu se nezaokrouhluje. Na celé koruny nahoru se zaokrouhlí až konečná nezabavitelná částka.

Srovnání nezabavitelných částek:

Rok	2016	2017
Životní minimum jedince	3410 Kč	3410 Kč
Náklady na bydlení	5858 Kč	5822 Kč
Základní nezabavitelná částka	9268 Kč	9232 Kč
2/3 ze základní nezabavitelné částky (dlužník)	6178,67 Kč	6 154,67 Kč
1/4 ze základní nezabavitelné částky na dlužníka (vyživovaná osoba)	1544,67 Kč	1538,67 Kč
Maximum 1/3 zbytku čisté mzdy	3089 Kč	3077 Kč

Tabulka 2 - Srovnání nezabavitelných částek

Zdroj: vlastní zpracování ⁸⁹

4.2.3 Reprezentativní příklady výpočtu nezabavitelných částek

1) Zaměstnanec, který má manželku a dvě děti, bude mít nezabavitelnou částku 10 771 Kč.

Postup: $6\,154,67 + 1\,538,67 + 1\,538,67 + 1\,538,67 = 10\,770,68$ Kč

Po zaokrouhlení je nezabavitelná částka 10 771 Kč.

2) Zaměstnanec, který je svobodný a nemá žádné děti, bude mít nezabavitelnou částku 6 154,67 Kč. Po zaokrouhlení je nezabavitelná částka 6 155 Kč.

⁸⁹ KUČEROVÁ, Dagmar. Exekuční a jiné srážky se od roku 2017 mění. Exekutoři zajásají.

Podnikatel [online]. 04.01.2017 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/exekucni-a-jine-srazky-se-od-roku-2017-meni/>

- 3) Zaměstnanec má manželku a vyživovací povinnost jednomu dítěti. Byl nařízen výkon rozhodnutí pro dlužné výživné, a to ve prospěch druhého dítěte z předchozího manželství. Nezabavitelná částka je 9 233 Kč.

Postup: $6\,154,67 + 1\,538,67 + 1\,538,67 = 9\,232,01$ Kč

Po zaokrouhlení je nezabavitelná částka 9 232 Kč.

4.2.4 Teoretický postup při výpočtu srážek ze mzdy

1. Vypočítá se čistá mzda
2. Z čisté mzdy se odečte nezabavitelná částka (6 154,67 Kč) + částka za každou vyživovanou osobu (1 537,67 Kč). Částky sečteme a zaokrouhlíme na celé Kč nahoru.
3. Pokud je rozdíl čisté mzdy a nezabavitelných částek větší než 9 232 Kč, je tato část plně zabavitelnou částkou. Částku 9 232 Kč (nebo nižší zbytek) zaokrouhlíme směrem dolů dle § 279 občanského soudního řádu na částku, která je dělitelná třemi. Když vydělíme 9 232 třemi, vychází 3 077 Kč (zbytek 1 Kč se připočte k základní nezabavitelné částce povinného).
4. Z první třetiny zbytku čisté mzdy se uhradí pohledávky podle pořadí. Z druhé třetiny zbytku čisté mzdy se uspokojí nejprve pohledávky výživného a pak teprve předností pohledávky podle pořadí (pokud nestačí sražená částka z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, nejprve se uspokojí běžné výživné a pak nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Pokud nestačí k pokrytí běžného výživného, rozdělí se částka poměrně mezi výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků). Povinnému se vyplácí třetí třetina.
5. Plně zabavitelná část zbytku čisté mzdy se připočte ke druhé třetině zbytku čisté mzdy, která je potřebná k uspokojení přednostních pohledávek a zbývající část se připočte k první třetině.⁹⁰

4.2.5 Příklady výpočtu srážek ze mzdy

1. Zaměstnanec nemá manželku ani děti. Je tedy bez vyživovacích povinností. Jeho čistá mzda je 20 000 Kč měsíčně. Má exekuci srážkami ze mzdy pro nepřednostní pohledávku.

⁹⁰ Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád §279 – 280, Nařízení vlády č. 595/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006 o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách)

- Nezabavitelná částka povinného činí 6 154,67 Kč, zaokrouhleno na 6 155 Kč.
 - Rozdíl mezi čistou mzdou a nezabavitelnou částkou: $20\,000 - 6\,155 = 13\,845$ Kč.
Je to zbytek čisté mzdy
 - Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9 232 Kč.
Jedna třetina: $9\,232 / 3 = 3\,077$ Kč a zbyde 1 Kč.
 - Pro uspokojení nepřednostní pohledávky se použije jedna třetina, tedy 3 077 Kč a celý zbytek čisté mzdy nad 9 232. Celý zbytek čisté mzdy se vypočítá: $13\,845 - 9\,232 = 4\,613$ Kč. Měsíční srážka činí: $4\,613 + 3\,077 = 7\,690$ Kč.
 - Zaměstnanci zůstane nezabavitelná částka 6 155 a dvě třetiny mzdy:
 $2 * 3\,077 = 6\,155$ a zbytek 1 Kč. Zaměstnanci bude vyplaceno 12 310 Kč.
2. Zaměstnanec má manželku a dvě děti. Jeho čistá mzda je 21 000. Provádí se srážka ze mzdy pro přednostní a zároveň pro nepřednostní pohledávku.
- Nezabavitelná částka povinného činí 6 154,67, na vyživované osoby (dvě děti, manželka) $3 * 1\,538,67 = 4\,616,01$. Celkem je nezabavitelná částka:
 $6\,154,67 + 4\,616,01 = 10\,770,68$ Kč. Po zaokrouhlení 10 771 Kč.
 - Rozdíl mezi čistou mzdou a nezabavitelnou částkou: $21\,000 - 10\,771 = 10\,229$ Kč.
 - Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9 232 Kč.
Jedna třetina: $9\,232 / 3 = 3\,077$ Kč a zbyde 1 Kč.
 - Zbytek čisté mzdy: $10\,229 - 9\,232 = 997$ Kč. Tato částka lze srazit bez omezení. Přiřadí se ke druhé třetině.
 - Z první třetiny (3 077 Kč) bude uspokojena nepřednostní pohledávka.
 - Ze druhé třetiny 3 077 Kč a 997 Kč bude uspokojena přednostní pohledávka.
 - Třetí třetinu 3 077 Kč dostane zaměstnanec.
 - Zaměstnanci se srazí: $997 + 3\,077 + 3\,077 = 7\,151$ Kč
 - Zaměstnanci bude vyplacena nezabavitelná částka, jedna třetina a zbytek (1 Kč):
 $10\,771 + 3\,077 + 1 = 13\,849$ Kč

4.3 Nejtypičtější problémy povinných při nařízení exekuce

Vzhledem k tomu, že autorka bakalářskou praxi absolvovala na exekutorském úřadě, měla možnost přímo nahlédnout do konkrétních exekučních řízení a v omezené míře se také podílet na zahájení a vedení exekučního řízení. Proto se rozhodla analyzovat, jaký dopad má probíhající exekuční řízení na povinného.

Ať už je exekuční řízení vykonáváno jakkoli šetrně a ohleduplně ze strany soudního exekutora, vždy určitým způsobem dopadá na lidská práva povinného a na kvalitu jeho života. Lze konstatovat, že v exekučním řízení vždy dochází ke střetu zájmů v právech člověka a v právech věřitele. Na jedné straně stojí právo člověka vlastnit nějaký majetek, právo na hmotné zabezpečení poskytované státem nebo například nedotknutelnost obydlí. Na druhé straně pak stojí věřitel, který se vymožení svého práva dovolává v exekučním řízení.

Jak již bylo uvedeno v úvodu této práce, exekuční řízení má velké dopady jak na povinného, tak samozřejmě i nepřímo na jeho rodinu. Exekuční řízení povinnému způsobuje nemalé problémy – zejména finanční – pokud soudní exekutor postihne povinnému účet a ten se najednou ocitne zcela bez disponibilních prostředků a na pobočce jeho banky mu vyplatí pouze nezabavitelné minimum ve výši 6 820,- Kč, na které má nárok, povinný se nenadále ocitá v situaci, kdy musí řešit, jak a z čeho bude žít zbytek měsíce. Nehledě na to, že v některých rodinách mají manželé jeden společný účet, ze kterého se financuje celá rodina. Jestliže dojde k zablokování takového účtu, celá rodina se okamžitě ocitá v nezáviděníhodné a těžce řešitelné situaci. Autorka se domnívá, že v tomto směru jsou velmi v nevýhodě povinní žijící sami, ovdovělí povinní s jedním příjmem či matky samoživitelky.

Samozřejmě exekuční řízení způsobuje povinnému i další problémy – zejména u nezaměstnaných osob. Není velkým tajemstvím, že někteří zaměstnavatelé odmítají přijmout do pracovního poměru potenciálního zaměstnance, na kterého je nařízena exekuce, ať už protože je obtěžuje odpovídat soudnímu exekutorovi na součinnost, nebo proto, že by s případným prováděním srážek ze mzdy zaměstnance měli problém – například by museli přijmout další účetní nebo proškolit stávající účetní, což by zaměstnavateli přineslo zbytečné a nežádoucí náklady. Pro některé zaměstnavatele je tak výhodnější a jednodušší přijmout zaměstnance, který není postižen exekucí.

Jako další problém by autorka viděla to, že větší část povinných si na adresách, které mají uvedené v centrální evidenci obyvatel, nepřebírá dokumenty, a tedy se mnohdy o probíhajícím exekučním řízení ani nedozví. Povinní si jako místo svého trvalého pobytu uvádějí nejčastěji obecní úřady, případně jiné adresy, na kterých se však fakticky nezdržují. Někteří povinní takto činí dobrovolně, či zcela záměrně – právě proto, aby se vyhnuli exekučnímu řízení – aby je soudní exekutor nenašel a nezabavil jim movitý majetek v místě jejich faktického bydliště. Další lidé tak činí pouze z nedbalosti, nebo

neochoty navštěvovat úřady, a tak se stává, že mladí lidé mají stále trvalou adresu u rodičů, nikoli tam, kam se přestěhovali. Toto je bohužel problém, který povinným znemožňuje řešit jejich dluh s exekutorem zavčasu a smírnou cestou. Kdyby si přebírali dokumenty, mohli by se se soudním exekutorem domluvit například na pravidelných měsíčních úhradách a k blokaci jejich účtu, či jiného majetku, by nemuselo vůbec dojít.

V neposlední řadě dochází k velkým zásahům do života povinného zejména v případech, kdy povinný přichází o vlastnické právo k nemovitosti.

4.4 Rozbor vzorku reálných exekučních případů

Vzhledem k tomu, že autorka vykonala praxi na exekutorském úřadě, byly jí ze strany exekutorského úřadu poskytnuty některé údaje o vymáhaných pohledávkách. Pro potřeby zpracování této bakalářské práce byl poskytnut zkrácený vzorek 1 803 aktivních spisů.

Aktivní exekuční spisy podle let

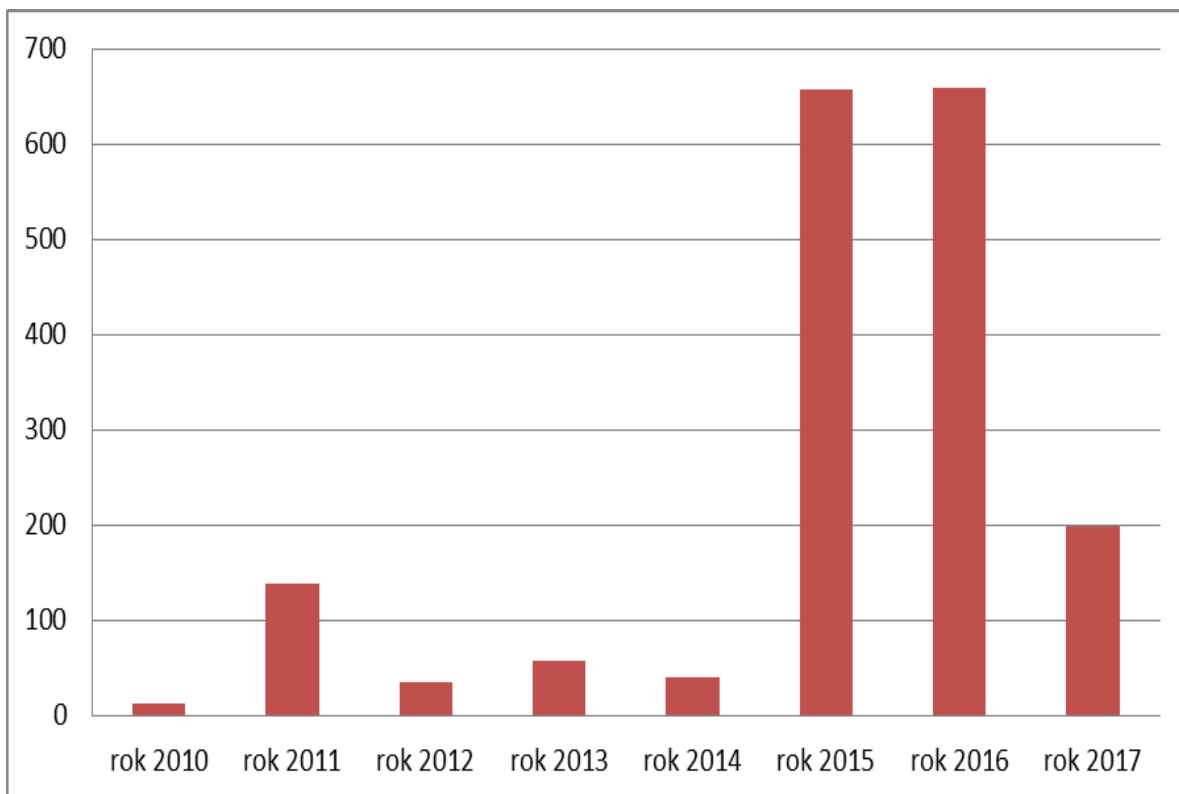
rok 2010	13
rok 2011	139
rok 2012	36
rok 2013	58
rok 2014	41
rok 2015	658
rok 2016	659
rok 2017	199

Celkem

1803

Tabulka 3 - Aktivní exekuční spisy podle let

Zdroj: Data poskytnutá exekutorským úřadem, vlastní zpracování

Graf 4 - Aktivní exekuční spisy podle let

Zdroj: Data poskytnutá exekutorským úřadem, vlastní zpracování

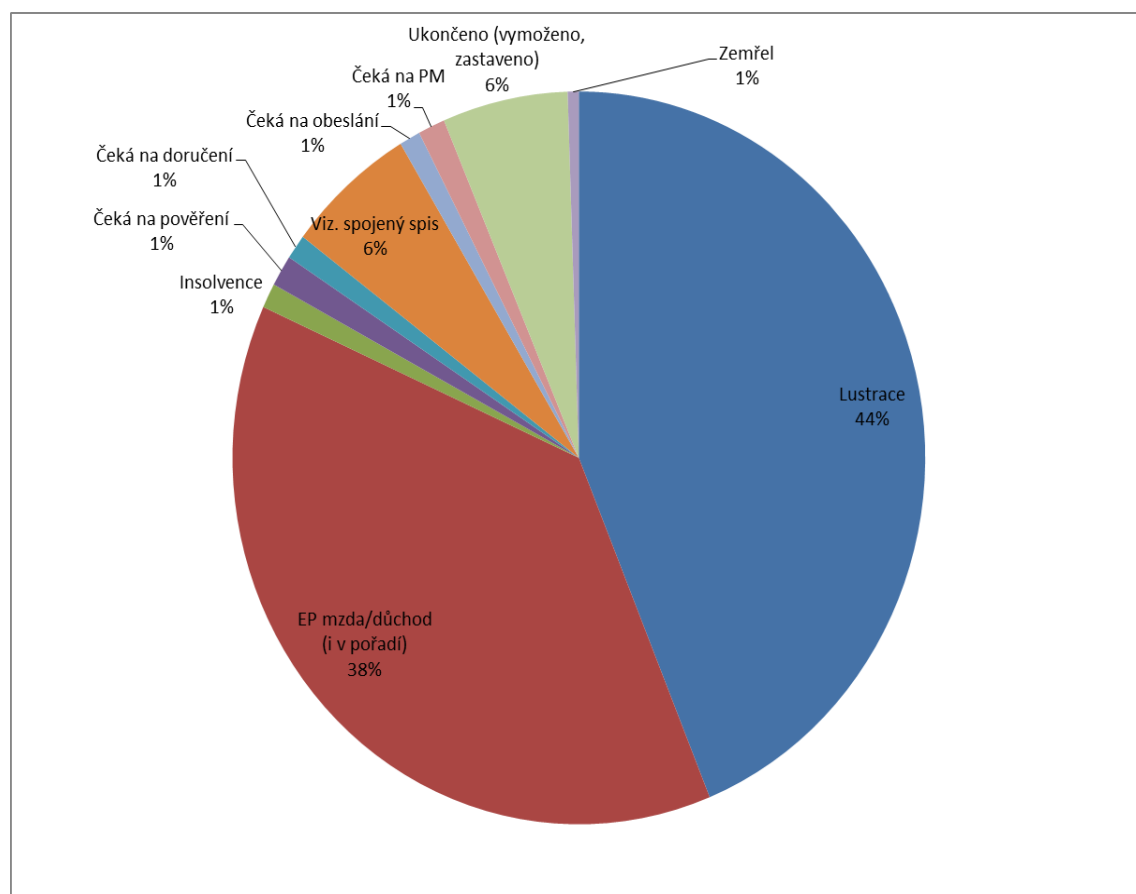
Na základě výše uvedeného je zřejmé, že z poskytnutého vzorku exekucí je nejvíc aktivních exekucí v roce 2015 a v roce 2016 (samozřejmě to neznamená, že v roce 2017 klesají počty nařízených exekucí, neboť autorka neměla k dispozici celkový počet nařízených exekucí, ale pouze část exekuční agendy vedené exekučním úřadem). Všeobecně se k exekučnímu řízení může konstatovat, že čím je exekuce starší, tím je nižší pravděpodobnost, že bude úspěšně vymožena a zároveň se zvyšuje pravděpodobnost, že exekuční řízení bude zastaveno, například pro bezpředmětnost, kdy předpokládaný výtěžek z exekuce nepostačí ani ke krytí nákladů soudního exekutora.

Exekuční řízení dle stavu spisů

Lustrace	764
EP mzda/důchod (i v pořadí)	661
Insolvence	19
Čeká na pověření	24
Čeká na doručení	19
Viz. spojený spis	106
Čeká na obeslání	17
Čeká na PM	22
Ukončeno (vymoženo, zastaveno)	102
Zemřel	9
Chodí úhrady (SPK + srážky mzda/důchod)	465

Tabulka 4 - Exekuční řízení dle stavu spisů

Zdroj: Data poskytnutá exekutorským úřadem, vlastní zpracování

Graf 5 - Exekuční řízení dle stavu spisů

Zdroj: Data poskytnutá exekutorským úřadem, vlastní zpracování

Údaje o stavu spisu jsou přibližné a platné k 30.9.2017, neboť každým dnem mohou v exekčním řízení nastat nové skutečnosti, a tedy se změni i stav exekčního řízení. Taktéž stavy spisů přesně neodpovídají poskytnutému vzorku 1803 spisů, neboť některé spisy jsou natolik specifické, že je nelze generalizovat a přiřadit do žádné z uvedených kategorií.

Z tabulky a grafu můžeme vypočítat, že téměř polovina (44%) exekčních spisů je ve stavu **lustrace**, což ve své podstatě znamená, že soudní exekutor dosud nezjistil žádný postižitelný majetek a nadále vede exekční řízení, ve kterém provádí průběžné lustrace majetku povinného pro případ, kdy by povinný například něco zdědil nebo jiným způsobem získal majetek, který by mohl být postižitelný exekčním příkazem.

Také druhý údaj stojí za pozornost, neboť uvádí, že přibližně v 661 spisech byl vydán exekční příkaz postihující příjem povinného – ať už se jedná o mzdu u zaměstnavatele nebo důchod vyplácený Českou správou sociálního zabezpečení. Tento ukazatel obsahuje údaje o všech vydaných exekčních příkazech, tedy i těch, kdy soudní exekutor exekční příkaz sice vydal, ale v současné době mu předchází jiné exekční příkazy s lepším pořadím, a tedy soudní exekutor musí čekat, než se jeho exekční příkaz dostane na řadu.

Bezesporu nejzajímavější je poslední údaj o pravidelných měsíčních úhradách, které jsou každý měsíc připsány na účet soudního exekutora. Tento údaj zahrnuje splátky, které jsou s povinnými domluveny a kterými povinní hradí dobrovolně svá exekční řízení. Dále zahrnuje pravidelně se opakující srážky ze mzdy a z důchodu.

Je třeba počítat s tím, že údaje jsou lehce zkreslené, neboť takto se to jeví, že je téměř jedna čtvrtina exekčních řízení hrazena. Autorka se bohužel domnívá, že toto příliš neodpovídá celkové realitě všech exekčních řízení. Jak je již zmíněno na začátku této podkapitoly, exekutorský úřad poskytl údaje z aktivních a převážně novějších exekčních řízení. Je tedy jasné, že kdyby do statistiky byly zahrnuty všechna exekční řízení, i ta starší a bezpředmětná, poměr hrazených exekčních řízení by klesnul.

4.5 Efektivnost exekčního práva a návrh změny zákona

Autorka je toho názoru, že efektivnost exekčního práva v České republice je dostačující, ale neznamená to, že v některých oblastech není možno zákon ještě vylepšit. Autorka je názoru, že zavedením exekčního řádu, a tedy přenesením pravomocí na

soudního exekutora se vymáhací řízení zefektivnilo, oproti tomu, když pohledávky vymáhal soud.

Velkým problémem exekučního řízení je trvalé bydliště povinných na obecních úřadech. V těchto případech nelze dohledat místo trvalého pobytu povinného, a tedy se nedá provést způsob provedení exekuce – prodej movitých věcí. Trvalé bydliště na obecních úřadech by autorka zrušila, případně povolila pouze v konkrétních opodstatněných případech.

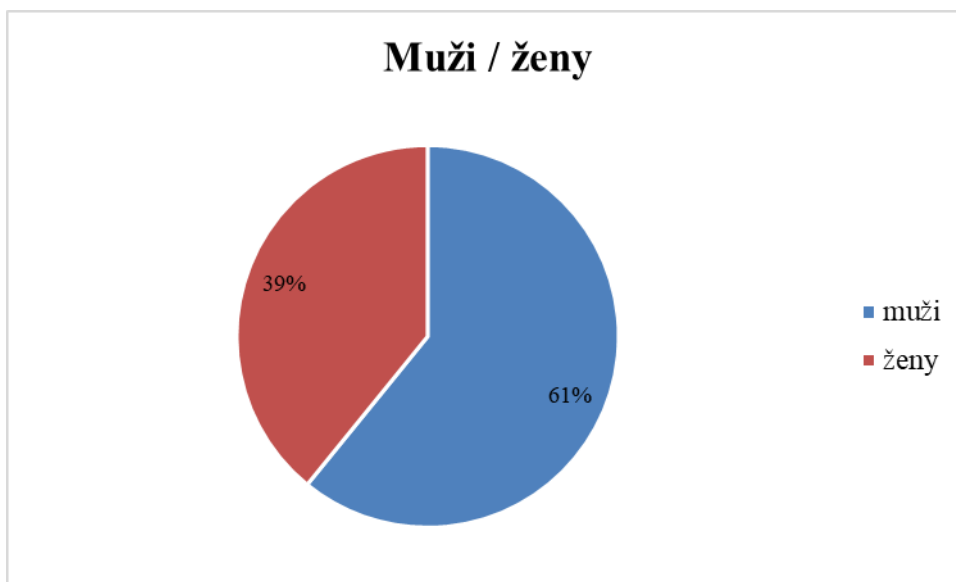
Dalším problémem se autorce jeví tzv. dvoukolejnost právní úpravy. Při zpracování této práce autorka vycházela především z exekučního řádu, nicméně zejména způsoby provedení exekuce nebo právní úprava dražebního jednání je upravena v občanském soudním řádu. Tedy exekuční řízení a jeho provádění je upraveno ve dvou zákonných předpisech. Ačkoli je autorka studentkou vysoké školy a na exekutorském úřadě pracuje, ani pro ni nebylo vůbec jednoduché zorientovat se v právních předpisech a zjistit, kde měla konkrétní informace hledat. Neumí si představit, jak se v rozdvojeném právním předpise orientuje laická veřejnost – zejména sami povinní, jejichž majetku se exekuce dotkne.

Pokud by autorka chtěla exekuční řád rozebírat opravdu do hloubky, zaměřila by se na ochranu povinného a jeho majetku. V současné době může povinný na svou obranu využít pouze návrhu na zastavení exekuce dle ustanovení § 55 exekučního řádu. Autorka je toho názoru, že pouhý jeden způsob obrany povinného proti exekučnímu řízení může být nedostačující. Dalším, veřejně hojně diskutovaným tématem je teritorialita exekutorů. Je obtížné rozhodnout, na kterou stranu se přiklonit. Zda na stranu povinných, kterým se často stane například to, že bydlí v Brně a jejich pohledávku vymáhá soudní exekutor v Ústí nad Labem, nebo na stranu oprávněných, kteří by měli mít právo, vybrat si, s kterým exekutorem chtějí spolupracovat a který exekutor má vymáhat jejich pohledávku. Pro soudní exekutory a některé menší exekutorské úřady by přijetí teritoriality mohlo mít likvidační následky, neboť ne každý úřad vymáhá pro tolik oprávněných, aby si mohli dovolit vymáhat pouze po úzkém okruhu povinných.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky z dotazníku

Dotazník byl zveřejněn na www.surveio.com. Na dotazník odpovědělo celkem 101 občanů, z toho 58 žen a 43 mužů. Z celkového počtu 101 vyplněných dotazníků se 23 lidí nacházelo v exekčním řízení. Následující graf znázorňuje procenta mužů a žen, kteří jsou účastníky exekčního řízení jako povinní. Větší zastoupení mají muži, a to 62 %. Větší zastoupení může být spojeno s vymáháním dlužných alimentů. Nejvíce dluží lidé ve věku 29–45 let. Do exekčního řízení se spíše dostanou lidé s nižším vzděláním (základní vzdělání, vzdělání bez maturitní zkoušky)

Graf 6 - Muži / ženy

Zdroj: Data poskytnutá dotazníkovým šetřením, vlastní zpracování

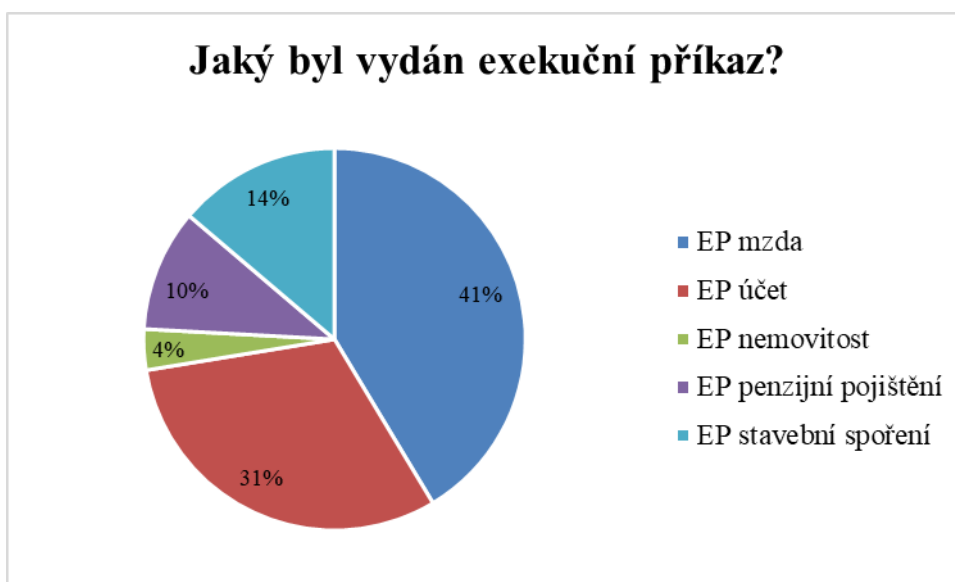
Z 23 občanů, kteří se nacházejí v exekčním řízení jako povinný, byl v 17 případech vydán exekční příkaz. Nejčastěji se jednalo o exekční příkaz srážkami ze mzdy, a to ve 12 případech. V 9 případech byl vydán exekční příkaz přikázáním pohledávky z účtu. V 6 případech exekční příkaz vydán nebyl, to znamená, že nebylo co blokovat. Lidé nemají zaměstnavatele, nemají účet, stavební spoření, penzijní pojištění a nevlastní žádnou nemovitost. Z 6 občanů 4 lidé řeší exekuci splátkovým kalendářem, dobrovolně splácejí své závazky. 2 lidé exekční řízení vůbec neřeší. Toto exekční řízení

bude ve stavu lustrace a bude se čekat, jestli časem získají nějaký majetek, anebo jestli začnou pracovat. Výsledky jsou znázorněny v následujících grafech.

Graf 7- Byl vydán exekuční příkaz?

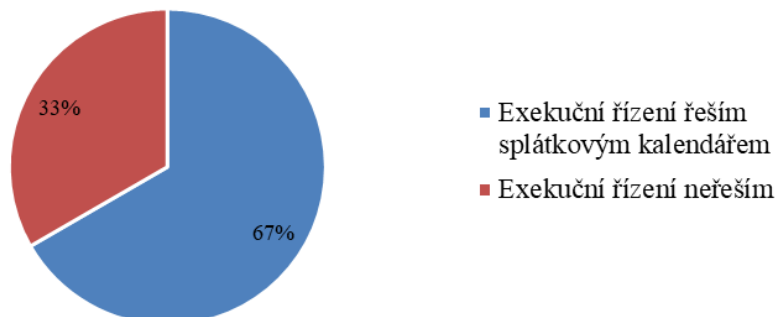
Zdroj: Data poskytnutá dotazníkovým šetřením, vlastní zpracování

Graf 8- Jaký byl vydán exekuční příkaz?

Zdroj: Data poskytnutá dotazníkovým šetřením, vlastní zpracování

Jak exekuci řešíte, když nebyl vydaný exekuční příkaz?

Graf 9 - Jak exekuci řešíte, když nebyl vydán exekuční příkaz?

Zdroj: Data poskytnutá dotazníkovým šetřením, vlastní zpracování

Lidé v exekučním řízení nejsou schopni plnit své závazky, proto jim byla položena otázka, z jakého důvodu nejsou schopni platit své dluhy. Nejčastějším problémem jsou příjmy. Povinní nemají žádné příjmy anebo velmi nízké. Mají více závazků a na některé z nich finanční prostředky nezbydou. Jindy se vyskytla překážka spojená se zdravím povinného: Povinný se dostal do exekučního řízení z důvodu, že čekal, až správa sociální zabezpečení mu vyplatí nemocenské dávky. Další z odpovědí bylo, že se povinnému splácet nechce, že nemá cenu, aby chodil do zaměstnání, když mu exekutoři všechno seberou.

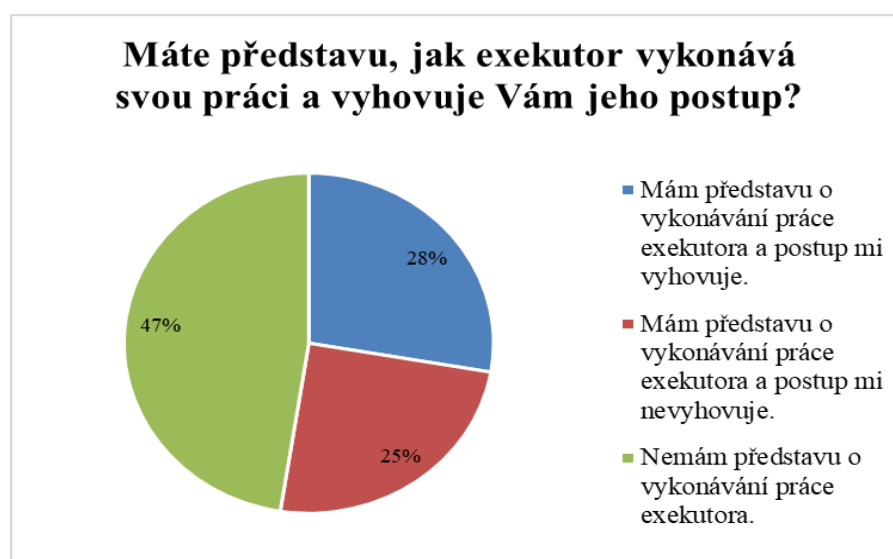
Otázkou zůstává, jak motivovat dlužníky, aby přiznávali své příjmy. Ministr spravedlnosti Robert Pelikán připravil novou novelu insolvenčního zákona, pomocí kterého by osobní bankrot mohlo vyhlásit více lidí. Firmy a úvěrové společnosti se obávají, že se lidé naučí oddlužení využívat a bude běžné nesplácet dluhy. Doživotní dlužníci pracují načerno a nepřiznávají své příjmy. Kdyby se dluhy za splnění určitých podmínek „vymazaly“, mohli by dlužníci začít oficiálně pracovat a stát by měl z toho prospěch (daně, sociální a zdravotní pojištění, ušetření na dávkách).⁹¹

⁹¹ KUČERA, Petr. Dluhů se zbavíte snadněji. Na osobní bankrot dosáhne víc lidí, schválila vláda. In: *Zprávy aktuálně* [online]. 17.01.2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/osobni-bankrot-oddluzeni-dluhy-nova-pravidla/r~afdef018fb6a11e7afac0cc47ab5f122/?redirected=1518877490>

Motivovat dlužníky by také bylo možné vyhlášením **dluhové amnestie**. Za určitých podmínek by dluhy zanikly ze zákona a dlužníci by měli čistý štít a mohli by začít legálně pracovat a přiznávat své příjmy. Dluhová amnestie by byla vyhlášena pouze jednou, a hlavně pro starší generaci, která neměla možnost získat finanční gramotnost jako mladí lidé.

Podle zjištěných výsledků 16 lidí odpovědělo, že exekutor s nimi nejednal slušně. Autorka je toho názoru, že na tuto otázku lidé neodpovídali objektivně. Když jim exekutor zabaví nějaký majetek, lidem se to nelíbí a považují to za neslušné chování. Autorka ze získané praxe na Exekutorském úřadě se domnívá, že se exekutoři chovají slušně k lidem, kteří se chovají slušně k exekutorům.

Autorku nejvíc překvapily odpovědi u otázky, zda mají lidé představu, jak exekutor vykonává svou práci. Téměř polovina ze 101 lidí nemá představu o tom, jak exekutor vykonává práci. Autorce se dostala zpětná vazba od lidí, kteří vyplnili dotazník, aby jim vysvětlila, kdo je oprávněný a povinný. Tento výsledek je velmi udivující, protože v dnešní době je exekuční řízení jedním z hlavních témat na sociálních sítích a lidé jsou přitom zásadně neinformovaní. Jedním z důvodů může být právě složitost právní úpravy této oblasti. Nejčastějšími odpověďmi na otázku, proč nevyhovuje postup exekutora, byly odpovědi typu, že je exekutor zloděj, lichvář a že mají vysoké odměny. Výsledky znázorňuje následující graf.

Graf 10 - Máte představu, jak exekutor vykonává práci a vyhovuje Vám postup?
Zdroj: Data poskytnutá dotazníkovým šetřením, vlastní zpracování

6 Závěr

V práci se autorka věnovala exekučnímu řízení v českém právním řádu a jeho využití v praxi. Je to důležitá část právního řádu, protože se podle tohoto práva realizuje vymáhání pohledávek.

Cíl práce byl splněn, neboť práce byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. Na začátku práce byla interpretována funkce exekutora a jeho výdělečná činnost. Teoretická část seznámila čtenáře s účastníky řízení a s názvoslovím. Například co je exekuční titul, exekuční návrh, exekuční příkaz a jaké náležitosti musí dokumenty splňovat. Tato část se dále zabývala vybranými způsoby exekuce a byla především analýzou exekučního řádu a občanského soudního řádu.

V praktické části autorka poukázala na vývoj počtů nově nařízených exekucí. V roce 2006 bylo nově nařízeno kolem 309 000 exekucí, což je více než dvojnásobek v porovnání s rokem 2003. Největší nárůst exekucí byl v roce 2008. V tomto roce bylo nařízeno 800 000 exekucí. Počet nařízených exekucí stoupal až do roku 2011 a poté začal klesat.

Dále autorka rozebrala vzorek reálných exekučních případů a znázornila stavy spisů v grafech. Bylo vyzorováno, že téměř polovina zkoumaných spisů je ve stavu lustrace, což znamená, že dosud nebyl zjištěn žádný postižitelný majetek. Druhý nejčastější stav je exekuční příkaz na příjem povinného. Pravidelné peněžní plnění je hrazeno téměř v 1/4 spisů, v tomto údaji jsou započítané srážky ze mzdy, z důchodu a splátky, které povinní hradí dobrovolně.

Jako nejčastější problém povinného při nařízení exekuce autorka shledává osamělý život povinného; ten žije sám a nemá se na koho obrátit s žádostí o finanční pomoc. Má jeden příjem a při zablokování účtu se ocitne v životní situaci bez disponibilních prostředků. Povinní mají taky problém v zaměstnání. Někteří zaměstnavatelé kvůli exekučnímu řízení ukončí pracovní poměr s povinným z důvodu, že je obtěžuje součinnost se soudním exekutorem, anebo by museli proškolit účetní kvůli srážkám ze mzdy. Způsob, jak by bylo možné motivovat zaměstnavatele, aby zaměstnali občany, kteří se nacházejí v exekučním řízení, je **sleva na dani z příjmů**.

Po získané praxi na exekutorském úřadě autorka shledává efektivnost exekučního práva dostačující. Je toho názoru, že od té doby, co má pravomoc soudní exekutor, tak je

vymáhání efektivnější, než když pohledávky vymáhal soud. Soudy musely plnit mnoho úkonu a řízení bylo velmi zdlouhavé, a proto nebylo rozhodování efektivní.

Problém při výkonu rozhodnutí je ten, že větší část povinných si nepřebírá poštu na uvedené adrese v centrální evidenci obyvatel. V důsledku toho se o exekučním řízení nemusejí dozvědět. Povinní uvádějí jako místo trvalého bydliště obecní úřady, aby se záměrně vyhnuli exekučnímu řízení. Možnost mít trvalé bydliště na obecním úřadě by autorka zásadně omezila. Dalším problémem je dvoukolejnost právní úpravy, ve které je složité se vyznat. Zákon by autorka sjednotila a snažila by se ho zjednodušit, protože z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že lidé jsou zásadně neinformovaní o tom, jak exekuční řízení probíhá, a to může být způsobeno složitou právní úpravou.

Motivování dlužníků k přiznávání příjmů by bylo možné dvěma způsoby, a to schválení novely insolvenčního zákona vládou, anebo zavedení jednorázové dluhové amnestie. V obou případech by se dlužník zbavil dluhů a mohl by začít oficiálně pracovat, z čehož by měl stát prospěch (např. placení daně z příjmu).

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že v exekučním řízení mají větší zastoupení muži než ženy. Nejčastější věkové složení v exekučním řízení je v rozmezí 29 - 45 let. Podle dotazníkového šetření obvykle dluží lidé s nižším vzděláním (základní vzdělání, středoškolské vzdělání bez maturitní zkoušky).

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

HLAVSA, Petr. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb. s poznámkami a prováděcími předpisy*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. podle stavu k 1.4.2008. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-704-1.

JANATA, Lukáš. *Kladivo na exekutora*. Praha: Nuridius, 2014. ISBN 978-80-87822-14-2.

KASÍKOVÁ, M. a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád): komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-179-6.

KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.

KŮRKA, Vladimír a Karel SVOBODA. *Přehled judikatury ve věcech výkonu rozhodnutí a exekuce*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. Judikatura (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-374-6.

SCHELLEOVÁ, Ilona a kol. *Exekuční řízení*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. ISBN 80-868-6146-5.

SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., ŠÍNOVÁ, R. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-506-0.

7.2 Zákony

Důvodová zpráva (volební období 2013-2017) – 181/0 návrh poslanců Tejce, Jaroslava Foldyny, Michala Haška a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Nářízení vlády č. 595/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006 o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nářízení o nezabavitelných částkách)

Zákon 6/2002 Sb. Zákon o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)

Zákon 26/2000 Sb., Zákon o veřejných dražbách

Zákon 89/2012 Sb., Občanský zákoník

Zákon 99/1963 Sb. Občanský soudní řád

Zákon 110/2006 Sb. Zákon o životním a existenčním minimu

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Zákon 120/2001 Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)

7.3 Webové stránky

Exekutorská komora. *Exekutorská komora* [online]. [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://www.ekcr.cz>

KOTRBOVÁ, Denisa a Petr STREJČEK. Zadlužování českých domácností v letech 2003 - 2014. In: *Bankovníctví* [online]. 11.10.2016 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://bankovnictvionline.cz/neprehlednete/zadluzovani-ceskych-domacnosti-2003-2014>.

KUČERA, Petr. Dluhů se zbavíte snadněji. Na osobní bankrot dosáhne víc lidí, schválila vláda. In: *Zprávy aktuálně* [online]. 17.01.2018 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/osobni-bankrot-oddluzeni-dluhy-nova-pravidla/r~afdef018fb6a11e7afac0cc47ab5f122/?redirected=1518877490>

KUČEROVÁ, Dagmar. Exekuční a jiné srážky se od roku 2017 mění. Exekutoři zajásají. *Podnikatel* [online]. 04.01.2017 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/exekucni-a-jine-srazky-se-od-roku-2017-meni/>

Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Ministerstvo spravedlnosti ČR* [online]. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33>

Počet exekucí loni klesl, rekordman jich má 213. In: *Novinky* [online]. 16.04.2014 [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/333642-pocet-exekuci-loni-klesl-rekordman-jich-ma-213.htm>

8 Přílohy

8.1 Exekuční návrh

085 [redacted]

Exekuční návrh

pro 71 108,39 Kč s příslušenstvím

Oprávněný: [redacted]

Povinný: [redacted]

Na základě exekučního titulu - rozsudek č.j. [redacted], který vydal Okresní soud v Náchodě dne 26.07.2017 a který se stal pravomocným dne 29.08.2017 a vykonatelným dne 02.09.2017, byla povinnému uložena povinnost spočívající v zaplacení peněžité částky ve výši 71 108,39 Kč s příslušenstvím

Oprávněný prohlašuje, že povinný dobrovolně nesplnil do dne podání tohoto návrhu ani část výše uvedené povinnosti podle výše uvedeného exekučního titulu.

Oprávněný navrhuje, aby soudní exekutor JUDr. Milan Suchánek, Exekutorský úřad Praha 9 se sídlem [redacted] provedl exekuci k vymožení pohledávky oprávněného v částce:

jistina 71 108,39 Kč
s příslušenstvím
18,100% ročně úrok z částky 71 101,05 Kč od 19.07.2016 do zaplacení
8,050% ročně úrok z prodlení z částky 71 101,05 Kč od 19.07.2016 do zaplacení
náklady nalézacího řízení 3 445,00 Kč

spolu s povinností zaplatit náklady oprávněného v exekučním řízení a povinnosti uhradit soudnímu exekutorovi pověřenému provedením exekuce náklady exekuce.

Oprávněný prohlašuje, že pro vymáhanou povinnost neprobíhá jiné exekuční řízení, ani o jeho zahájení nepožádal jiný exekuční úřad, soud ani jiný orgán.

Přílohy: rozsudek č.j. [redacted], který vydal Okresní soud v Náchodě dne 26.07.2017 a který se stal pravomocným dne 29.08.2017 a vykonatelným dne 02.09.2017

V Praze dne 6.9.2017

.....
oprávněný

8.2 Pověření soudního exekutora

Číslo jednací: 19EXE [REDACTED]

Sp. zn. exekutora: 085EX [REDACTED]

POVĚŘENÍ SOUDNÍHO EXEKUTORA

Okresní soud v Náchodě vydal vyšší soudní úředníci [REDACTED] v exekuční věci

Oprávněné(ho): [REDACTED]

adresa: [REDACTED]

proti

Povinné(mu): [REDACTED]

[REDACTED]

k žádosti soudního exekutora o pověření a nařízení exekuce ze dne 20.9.2017 k uspokojení peněžité pohledávky oprávněného ve výši 71.108,39 Kč s příslušenstvím

toto pověření dle ustanovení § 43a odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu.

Soudní exekutor JUDr. Milan Suchánek, Exekutorský úřad Praha 9, [REDACTED]

[REDACTED]

se pověřuje

vedením exekuce podle vykonatelného exekučního titulu ze dne 26. července 2017, č.j.: [REDACTED]

[REDACTED], který vydal(a) Okresní soud v Náchodě.

V Náchodě dne 27. září 2017

[REDACTED]
vyšší soudní úřednice

Za správnost vyhotovení:

[REDACTED]

8.3 Exekuční příkaz srážkami ze mzdy a jiných příjmů

Číslo jednací: 085 EX [REDACTED]

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ

Soudní exekutor JUDr. Milan Suchánek, Exekutorský úřad Praha 9 [REDACTED], www.exekucepraha.cz, pověřený provedením exekuce na základě pověření k provedení exekuce č.j. [REDACTED], ze dne 27.9.2017, které vydal Okresní soud v Náchodě, kterým byla nařízena exekuce na základě exekučního titulu: rozsudek č.j. [REDACTED], který vydal Okresní soud v Náchodě dne 26.07.2017 a který se stal pravomocným dne 29.08.2017 a vykonatelným dne 02.09.2017, rozsudek č.j. [REDACTED], který vydal Okresní soud v Náchodě dne 07.08.2017 a který se stal pravomocným dne 06.09.2017 a vykonatelným dne 12.09.2017, k návrhu

oprávněného: [REDACTED]

proti povinnému: [REDACTED]

k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši.....116210,00 Kč s příslušenstvím
18,100% ročně úrok z částky 71 101,05 Kč od 19.07.2016 do zaplacení
8,050% ročně úrok z prodlení z částky 71 101,05 Kč od 19.07.2016 do zaplacení
19,900% ročně úrok z částky 41 698,07 Kč od 21.03.2017 do zaplacení
8,050% ročně úrok z prodlení z částky 41 698,07 Kč od 21.03.2017 do zaplacení
náklady nalézacího řízení.....3445,00 Kč
náklady předchozího řízení.....1868,00 Kč

vydává tento

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ SRÁŽKAMI ZE MZDY A JINÝCH PŘÍJMŮ POVINNÉHO

I.

Přikazuje se provedení exekuce a to srážkami ze mzdy a jiných příjmů povinného [REDACTED]

u plátce: [REDACTED]

II.

Plátcí mzdy / jiného příjmu se přikazuje, aby od okamžiku doručení tohoto exekučního příkazu prováděl ze mzdy/jiného příjmu povinného srážky a nevyplácel sražené částky povinnému, a to do celkové výše vymáhané nepřednostní pohledávky oprávněného a jejího příslušenství, které jsou vyčísleny ke dni vydání exekučního příkazu takto:

jistina.....	71108,39 Kč
jistina.....	45101,61 Kč
18,100% ročně úrok z částky 71 101,05 Kč od 19.07.2016 do zaplacení	
úrok ke dni 20.10.2017 činí	16183,57 Kč
8,050% ročně úrok z prodlení z částky 71 101,05 Kč od 19.07.2016 do zaplacení	
úrok z prodlení ke dni 20.10.2017 činí	7197,67 Kč
19,900% ročně úrok z částky 41 698,07 Kč od 21.03.2017 do zaplacení	
úrok ke dni 20.10.2017 činí	4865,08 Kč
8,050% ročně úrok z prodlení z částky 41 698,07 Kč od 21.03.2017 do zaplacení	
úrok z prodlení ke dni 20.10.2017 činí	1968,03 Kč
náklady nalézacího řízení	3445,00 Kč
náklady předchozího řízení	1868,00 Kč
Odměna exekutora.....	22770,00 Kč
Náhrada hotových výdajů.....	3500,00 Kč
DPH.....	5516,70 Kč

Celkem.....183 524,05 Kč

III.

Plátcí mzdy / jiného příjmu se dále přikazuje, aby od okamžiku, kdy mu bude doručeno vyrozumění, že exekuční příkaz nabyl právní moci, podle tohoto exekučního příkazu poukazoval sražené částky na účet exekutorského úřadu č. [REDAKCE] vedený u [REDAKCE] a to pod variabilním symbolem [REDAKCE].

IV.

Povinný ztrácí dnem, kdy plátcí jiného příjmu byl doručen tento exekuční příkaz, právo na výplatu té části mzdy / jiného příjmu, která odpovídá stanovené výši srážek.

Od úvodnění:

Ke dni vydání exekučního příkazu bylo soudním exekutorem vymoženo celkem 0,00 Kč. Na pohledávku zbyvá vymoci k dnešnímu dni celkem 183 524,05 Kč.

Poučení:

Proti tomuto exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

V tomto exekučním příkaze jsou uvedeny pravděpodobné náklady exekuce a pravděpodobné náklady oprávněného.

Soudní exekutor vydá příkaz k úhradě nákladů exekuce neprodleně poté, kdy dojde ke splnění nebo vymožení povinnosti vymáhané v exekučním řízení s výjimkou nákladů exekuce a nákladů oprávněného.

Na provádění exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů se použije přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, pokud není stanoveno jinak (§ 60 EŘ).

Plátce mzdy / jiného příjmu (dále jen plátce mzdy) je povinen provádět srážky z čisté mzdy ve smyslu ust. § 277 občanského soudního řádu (zák. č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů, OSŘ). Do mzdy se započítávají nejen peněžité částky, ale i hodnota naturálií, na které má povinný právo. Nezapočítávají se však do ní přídatky na děti a částky, které jsou povinnému poskytovány na náhradu nákladů spojených s pracovním výkonem. To platí zejména o náhradách nákladů při pracovních cestách. Do mzdy se započítávají i všechny odměny a prémie jakéhokoliv druhu poskytované v souvislosti s pracovním poměrem.

Povinnému nesmí být sražena základní částka, jejíž výpočet stanoví zvláštní právní předpis (nařízení vlády č. 595/2006 Sb.).

Výpočet výše srážek provede plátce mzdy v souladu s ustanovením § 276 a.n. OSŘ za použití nařízení vlády č. 595/2006 Sb. (Nařízení o nezabavitelných částkách).

Čistá mzda, která zbyvá po odečtení uvedených základních částek, se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách. Z takto určené částky lze hradit k vydobytí obyčejné pohledávky oprávněného jen jednu třetinu a po přednostní pohledávky dvě třetiny. Přednostní pohledávky se uspokojí nejprve z druhé třetiny, a teprve nestačí-li tato třetina na jejich úhradu, uspokojí se spolu s ostatními pohledávkami s první třetiny. Třetí třetina se nikdy nesráží a zůstává povinnému volná.

Přednostními pohledávkami jsou: a) pohledávky výživného, b) pohledávky náhrady škody, způsobené poškozenému ublížením na zdraví, c) pohledávky náhrady škody, způsobené úmyslnými trestnými činy, d) pohledávky daní a poplatků, e) pohledávky náhrady přepлатků na dávkách nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení, f) pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění, g) pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče.

Provádějí-li se srážky ze mzdy k vydobytí několika pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky z první třetiny podle svého pořadí bez ohledu na to, zda jde o přednostní pohledávky nebo o pohledávky ostatní.

Provádějí-li se srážky i z druhé třetiny, uspokojí se z ní bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak podle pořadí ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li částka sražená z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky výživného za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného, tj. stanoví se poměr mezi výší běžného výživného jednotlivých oprávněných a podle tohoto poměru se určí výše, do jaké se u pohledávek jednotlivých oprávněných uhradí nedoplatky výživného. Nebylo-li by však částkou sraženou z druhé třetiny kryto ani běžné

výživné všech oprávněných, rozděli se mezi ně částka sražená z druhé třetiny poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků.

Další přednostní pohledávky se uhradí z druhé třetiny po úhradě výživného podle svého pořadí.

Pořadí pohledávek se řídí dnem, kdy byl plátcí doručen exekuční příkaz. Bylo-li mu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí; nestačí-li částka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uspokojí se poměrně. Vypláci-li plátce mzdy měsíční mzdu nadvakrát (jako zálohu a vyúčtování), může přiměřené srážky povinnému provést již ze zálohy. Výplatu srážek oprávněným u provede však plátce mzdy až po uplynutí příslušného měsíce.

Je-li exekuční příkaz doručen plátcí mzdy až po tom, kdy již byla část měsíční mzdy povinného vyplacena, nepřihlíží se k provedené výplatě a srážky se provedou tak, jako by povinný měl za celý měsíc právo jen na mzdu, která mu ještě nebyla vyplacena. Dochází-li k výplatě mzdy za několik měsíců najednou, je třeba vypočítat srážky za každý měsíc zvlášť.

Plátce mzdy, povinný nebo oprávněný mohou požádat exekutorský úřad, aby určil, jaká částka má být v příslušném výplatním období sražena.

Změni-li se po nařízení exekuce plátce mzdy, vztahuje se nařízení exekuce srážkami ze mzdy i na mzdu povinného u nového plátce mzdy, a to ode dne, kdy se od povinného nebo od dosavadního plátce mzdy doví, že byla nařízena exekuce srážkami ze mzdy povinného a pro jaké pohledávky; nedozví-li se o těchto okolnostech nový plátce již dříve, vzniká mu tato povinnost dnem, kdy byl vyrozuměn o nařízení exekuce tím, že mu bylo doručeno příslušné rozhodnutí (exekuční příkaz). Pořadí, které získala pohledávka oprávněného u předchozího plátce mzdy, zůstává jí zachováno i u nového plátce mzdy. Za změnu plátce mzdy se považuje, jestliže povinný po nařízení exekuce získá nárok na nemocenské nebo na peněžitou pomoc v mateřství a jestliže dávky přiznané odborovým orgánem mu vyplácí organizace, u níž pracuje.

Ten, kdo přijímá zaměstnance do práce, je povinen vyžádat si od něho potvrzení vystavené tím, u koho naposledy pracoval, o tom, zda byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami z jeho mzdy, kterým soudem nebo soudním exekutorem a v čí prospěch. Takové potvrzení je povinen každý zaměstnavatel vydat zaměstnanci, který u něho přestal pracovat. Zjistili zaměstnavatel, že byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy u zaměstnance, kterého nově přijímá do zaměstnání, oznámí bez odkladu exekutorovi, který exekuci nařídil. Přestal-li povinný pracovat u dosavadního plátce mzdy, nebo přestal – li pobírat jiný příjem od plátce jiného příjmu musí to oznámit do jednoho týdne soudnímu exekutorovi. Zároveň zašle soudnímu exekutorovi vyúčtování srážek, které ze mzdy nebo jiného příjmu povinného provedl a vyplatil oprávněným respektive soudnímu exekutorovi, a oznámí soudnímu exekutorovi, pro které pohledávky byl nařízen výkon rozhodnutí nebo exekuce srážkami ze mzdy nebo jiného příjmu a jaké pořadí mají tyto pohledávky.

Do jednoho týdne musí povinný soudnímu exekutorovi rovněž oznámit, že nastoupil práci u jiného plátce mzdy nebo pobírat jiný příjem od jiného plátce jiného příjmu.

Nesplní-li některý plátce mzdy nebo jiného příjmu povinnost uvedenou v § 294 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu (OSŘ) nebo v § 295 odst. 2 OSŘ může se oprávněný domáhat, aby mu plátce mzdy nebo jiného příjmu vyplatil částky, na které by měl právo, kdyby byl plátce mzdy nebo jiného příjmu uvedené povinnosti splnil.

Za nesplnění povinností uvedených v § 294 a 295 OSŘ může soudní exekutor uložit povinnému i plátcí mzdy nebo jiného příjmu pořádkovou pokutu (§ 53 OSŘ).

Jestliže plátce mzdy nebo jiného příjmu povinného neprovede ze mzdy nebo jiného příjmu povinného srážky řádně a včas, provede-li je v menším než stanoveném rozsahu nebo nevyplatí-li srážky bez odkladu po tom, kdy mu bylo doručeno vyrozumění, že nařízení exekuce nabylo právní moci nebo kdy dospěly další měsíční částky mzdy, může oprávněný uplatnit proti plátcí mzdy nebo jiného příjmu u soudu právo na vyplacení částek, které měly být ze mzdy povinného sraženy (§ 292 OSŘ).

Ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na exekuci srážkami z pracovní odměny členů družstev a z příjmů, které povinnému nahrazují odměnu za práci, zejména důchodu, nemocenského, peněžité pomoci v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výdělků a náhrady poskytované za výkon společenských funkcí.

Plátce mzdy se při provádění exekuce dále řídí rozhodnutími soudního exekutora a soudu, která jsou mu doručena. To platí zejména v případě, kdy dojde k odkladu nebo k zastavení exekuce, nebo mají-li být prováděny podle dohody mezi oprávněným a povinným menší srážky, než jsou zákonem stanoveny.

Pokud byl exekuční příkaz na srážky ze mzdy doručen plátcí mzdy nebo jiného příjmu, u kterého povinný již není v pracovním nebo obdobném poměru či od kterého již mzdu či jiný příjem nepobírá nebo u

kteřého nikdy v pracovním či obdobném poměru nebyl či mzdu nebo jiný příjem nepobíral sdělí plátce mzdy / jiného příjmu soudnímu exekutorovi bez zbytečného dokladu den, kdy byl pracovní nebo obdobný poměr s povinným ukončen nebo bylo ukončeno vyplácení mzdy či jiného příjmu a pokud je mu znám nový plátce mzdy / jiného příjmu povinného též identifikaci tohoto nového zaměstnavatele nebo plátce mzdy či jiného příjmu, případně plátce mzdy nebo jiného příjmu sdělí, že povinný u něho nikdy nepracoval nebo mzdu či jiný příjem nepobíral.

Tento exekuční příkaz je vydán podle §§ 47-49, § 59, §§ 60-61 zák. č. 120/2001 Sb. a ve znění pozdějších předpisů, exekuční řád, a §§ 276 – 302 zák. č. 99/1963 Sb. a ve znění pozdějších předpisů, občanský soudní řád,

V Praze dne 20.10.2017

Otisk úředního razítka

Soudní exekutor

Vyřizuje: